

Jaarverslag 2007

INSPECTIE OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Inspectie
OPENBARE ORDE
EN VEILIGHEID

Jaarverslag 2007

INSPECTIE OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

COLOFON

*Uitgave: Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Postbus 20011, 2500 EA Den Haag, www.ioov.nl
Ontwerp en lay out: Grafisch Buro van Erkelens, Den Haag
Foto's: Fons Sluiter Fotografie
Druk: Drukkerij Hega, Den Haag
ISBN: 978-90-5414-149-5*

april 2008

Inhoud

VOORWOORD	5
SAMENVATTING	7
1 INLEIDING	11
Leeswijzer	12
2 POLITIE	13
Onderzoeken in 2007	13
Integraal Toezicht Jeugdzaken	17
Samenwerkingsafspraken politie 2008	17
Evaluatie toezichtkader politieonderwijs	17
Lopend onderzoek	18
3 BRANDWEER EN GENEESKUNDIGE HULPVERLENING BIJ ONGEVALLEN EN RAMPEN	19
Onderzoeken in 2007	19
Lopend onderzoek	20
4 RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING	21
Onderzoeken in 2007	21
Advisering over wetgeving en convenanten	23
Verdere professionalisering Algemene Doorlichting Rampenbestrijding	25
Project Schiphol	25
Lopend onderzoek	26
5 ONTWIKKELINGEN IN TOEZICHT	27
Eenduidig toezicht	27
Samenwerking tussen inspecties	27
Frontoffice rampenbestrijding en crisisbeheersing	28
Kaderstellende visie op toezicht 2005	28
Visie op interbestuurlijk toezicht: van specifiek naar generiek	28
Europese en internationale dimensie van toezicht	29
Compliance assistance	29
BIJLAGE I: OVERZICHT ONDERZOEKEN 2007	31
BIJLAGE II: SAMENVATTINGEN ONDERZOEKEN 2007	32

Onze missie

De Inspectie OOV levert een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving. Zij oefent daartoe toezicht uit op besturen en organisaties die verantwoordelijk zijn voor de openbare orde en veiligheid en stelt hen daarmee in staat de veiligheid te verbeteren.

De Inspectie OOV houdt, onder de verantwoordelijkheid van de ministers van BZK en van Justitie, toezicht op de kwaliteit van de taakuitvoering van zowel de verantwoordelijke bestuursorganen als de operationele diensten die op de verschillende onderdelen van het OOV-terrein actief zijn (politie, brandweer, GHOR).

De Inspectie OOV laat zich leiden door enerzijds de inschatting van maatschappelijke veiligheidsrisico's en anderzijds door de vraag waar zij met haar toezicht maximaal kan bijdragen aan het realiseren van beoogde beleidseffecten. In haar werkplannen, jaarverslagen en rapportages worden de gemaakte keuzes en gevolgde werkwijzen verantwoord.

Het oordeel van de Inspectie OOV komt onafhankelijk tot stand.

De Inspectie OOV draagt haar bevindingen actief uit. Zij geeft daarmee de ministers en de onder toezicht staande organisaties inzicht in hun bijdragen aan de kwaliteit van het veiligheidsniveau en de praktische uitwerking van het gevoerde beleid. De Inspectie OOV beoogt daarmee bij betrokkenen een oriëntatie op permanente aandacht voor verbetering tot stand te brengen.

De Inspectie OOV zoekt actief samenwerking met andere partijen van beleid, uitvoering en toezicht, zowel op het OOV-domein als op aanverwante terreinen.

De Inspectie OOV weet wat er leeft en toetst of het werkt.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2007 van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. Het jaarverslag geeft een beschrijving van de onderzoeken en activiteiten die de Inspectie het afgelopen jaar heeft uitgevoerd. Aan de orde komen thematische onderzoeken naar aspecten van de taakuitvoering door brandweer, politie en de GHOR, zoals het onderzoek naar de opkomsttijden van de brandweer en het onderzoek naar de klachtbehandeling bij de politie. Ten aanzien van het toezicht op de rampenbestrijding wordt onder andere ingegaan op de resultaten van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding in de periode 2003-2007.

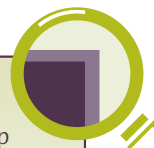
Het jaar 2007 was een bijzonder jaar voor de Inspectie OOV. Met plezier kijk ik terug op het lustrumcongres van 12 december 2007, ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Inspectie OOV. De vele collega's uit het OOV-veld waren enthousiast over het aangeboden programma en de mogelijkheid tot kennisontwikkeling en kennisverdieping. De positieve reacties sterken mij in de opvatting dat de rapporten en activiteiten van de Inspectie OOV hun bijdrage leveren aan verbetering van de taakuitvoering.

HOOFD INSPECTIE OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

H.J.L.M de Rooij

Samenvatting

De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Inspectie OOV) houdt toezicht op de wijze waarop organisaties en besturen invulling geven aan hun verantwoordelijkheden op het gebied van politie, politieonderwijs, brandweer, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), rampenbestrijding en crisisbeheersing. In 2007 zijn vier thema's richtinggevend geweest voor het toezicht dat de Inspectie OOV uitoefent. Om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren en het vertrouwen van de burger in politie en brandweer te vergroten heeft de Inspectie toezicht ingezet waarbij het perspectief en het belang van de burger centraal staan (*thema maatschappelijke oriëntatie*). Daarnaast heeft de Inspectie zich in 2007 gericht op de professionaliteit van medewerkers en organisaties (*thema professe van het vak*), op de manier waarop bestuursorganen vorm en inhoud geven aan hun veiligheidstaken (*thema bestuurlijke verantwoordelijkheden*) en op de informatie-huishouding (*thema informatiehuishouding*). Deze thema's waren in 2007 de rode draad voor de activiteiten en onderzoeken van de Inspectie OOV.

Het jaarverslag 2007 geeft per toezichtdomein (politie, brandweer en GHOR en rampenbestrijding en crisisbeheersing) een korte beschrijving van de activiteiten en onderzoeken die de Inspectie OOV op dat domein heeft uitgevoerd. In bijlage II van het jaarverslag zijn de rapporten en inspectieberichten meer gedetailleerd beschreven. Op de website www.ioov.nl zijn de onderzoeken van de Inspectie OOV beschikbaar.

Politie

De Inspectie OOV heeft in 2007 een aantal onderzoeken verricht naar aspecten van de taakuitvoering door de Nederlandse politiekorpsen. De politie overtreedt veelvuldig de Arbeidstijdenwet en de Inspectie OOV heeft onderzocht of de oorzaak hiervan gelegen is in de Arbeidstijdenwet. Het blijkt dat de wet geen knelpunt vormt bij de uitvoering van politiewerk. De oplossing van de knelpunten ligt in de aanscherping van de bedrijfsvoering. Over het terugdringen van het aantal overtredingen zijn afspraken gemaakt in de prestatiecontracten 2007.

In het evaluatieonderzoek naar de bovenregionale samenwerking heeft de Inspectie OOV geconcludeerd dat uitvoering is gegeven aan de doelstellingen die bij de invoering van de bovenregionale recherche zijn geformuleerd. De inrichting van de bovenregionale recherche moet verder uitgebouwd worden. Bij het besluit tot aanpassing van de gebiedsindeling is rekening gehouden met de uitkomsten van het evaluatieonderzoek. Uit onderzoek naar de naleving van de Regeling Informatiebeveiliging blijkt dat de politie actief bezig is met informatiebeveiliging, maar dat het ontbreekt aan een planmatige aanpak. De korpsbeheerders hebben de minister van BZK laten weten dat zij de aanbevelingen van de Inspectie OOV overnemen en zullen rapporteren over de voortgang.

Binnen het thema maatschappelijke oriëntatie heeft de Inspectie op het domein politie onderzoek gedaan naar burgerraadpleging in de politiepraktijk, de bereikbaarheid van de politie voor meldingen en klachtbehandeling door de korpsen. Deze onderwerpen zijn van belang in de relatie tussen politie en samenleving. De Inspectie OOV heeft inzichtelijk gemaakt hoe korpsen met deze taken omgaan en er zijn aanbevelingen gedaan om de uitvoering te verbeteren. De algemene conclusie die uit deze onderzoeken kan worden

getrokken, is dat er veel in gang is gezet, maar dat de korpsen onderling nog te veel verschillen in hun aanpak. Ten aanzien van klachtbehandeling betreft de minister van BZK de uitkomsten van het rapport bij de evaluatie van de regeling.

Naar aanleiding van de dood van het meisje Gessica ('Maasmeisje') heeft de Inspectie OOV in samenwerking met andere inspecties onderzoek gedaan naar de (keten)samenwerking door instellingen die te maken hadden met Gessica en haar gezin. In haar deelonderzoek naar de betrokkenheid van de politie Rotterdam-Rijnmond concludeerde de Inspectie OOV dat de politie adequaat heeft gehandeld.

Ook heeft de Inspectie OOV in 2007 een bijdrage geleverd aan het Integraal Toezicht Jeugdzaken, waarin verschillende rijksinspecties samenwerken om bij te dragen aan resultaatgericht jeugdbeleid.

In juni 2007 hebben de ministers van BZK en van Justitie met de korpsbeheerders afspraken gemaakt over het verbeteren van de samenwerking en het gemeenschappelijk functioneren van de politie. Bij deze afspraken is vastgelegd dat de Inspectie OOV vanaf medio 2008 steekproefsgewijs de behaalde resultaten in de korpsen gaat toetsen. De Inspectie OOV is in 2007 gestart met het treffen van de nodige voorbereidingen voor dit onderzoek.

In 2007 is tevens het toezichtkader van het politieonderwijs herzien. Dit herziene toezichtkader zal naar verwachting in de loop van 2008 in werking treden.

Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

De Inspectie OOV heeft in 2007, onder meer, onderzoek gedaan naar de opkomsttijden van de brandweer. Uit dit onderzoek bleek dat de brandweer regelmatig de opkomsttijden overschrijdt die gemeentebesturen hebben gesteld. De grootste knelpunten vormen de uitruktijd, de afstand van de vrijwilliger naar de kazerne en verkeersbelemmerende maatregelen. De opkomsttijden worden indirect ook beïnvloed door het grote aantal loze meldingen en de beperkte bestuurlijke aandacht. Op basis van de resultaten van dit onderzoek heeft de minister van BZK besloten om de landelijke richtlijn van 8 minuten een definitieve wettelijke status te geven.

Op het terrein van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen heeft de Inspectie OOV relevante toezichtthema's voor beleid en veld geïdentificeerd. Aan de hand van deze thema's zal de Inspectie haar (onderzoeks)strategie de komende jaren verder vormgeven.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

In 2007 heeft de Inspectie OOV de toetsing van de voorbereiding op de rampenbestrijding in de regio's in het kader van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) voortgezet. Bijlage II bevat een overzicht van de doorlichtingen die de Inspectie in 2007 in de regio's heeft uitgevoerd. Ook heeft de Inspectie in 2007 een tweede voortgangsoverzicht opgesteld met de stand van zaken met betrekking tot de ADR dat de periode 2003 tot en met 2007 beslaat. De algemene indruk die hieruit naar voren komt, is dat het basisniveau van de kwaliteit van de voorbereiding op de rampenbestrijding de laatste jaren is toegenomen, maar dat deze ontwikkeling zich niet doorzet in het tempo dat de Inspectie OOV verwachtte. Er bestaat binnen de regio's nog veel ruimte voor verbetering, in het bijzonder voor informatiemanagement en de implementatie van plannen en procedures. De Inspectie heeft in 2007 onder andere onderzocht hoe de op centraal niveau gemaakte

afspraken over civiel-militaire samenwerking worden ingevuld in de praktijk van de veiligheidsregio's en bij het ministerie van Defensie. Defensie heeft nog niet overal de rol en de positie die met de samenwerkingsafspraken wordt beoogd en nog niet alle veiligheidsregio's bieden Defensie een plaats in de structuren, processen en oefeningen. De aanbevelingen van de Inspectie en de Audit Dienst Defensie hebben betrekking op een steviger positionering van Defensie in de veiligheidsregio.

In onderzoek naar de naleving van het beveiligingsbeleid C2000 kwam naar voren dat het zorg dragen voor een betrouwbaar C2000 systeem geen eenvoudige zaak is. Dit komt door de veelheid van partijen, het sterk bewegende veld, de mogelijke spraakverwarring en de situatie van uitbesteding van centraal beheer. Op basis van de hierboven beschreven oriëntatie heeft de Inspectie aandachtspunten benoemd voor strategisch beheer C2000, tactisch en operationeel beheer C2000 en regiospecifieke zaken, zoals een overkoepelend architectuur- en beveiligingsdocument C2000 en een richtlijn beveiligingsplan.

De Inspectie OOV heeft onderzoek verricht naar de naleving van het Besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen. De uitkomsten hiervan geven zicht op de kwaliteit van de rampbestrijdingsplannen, de calamiteitenplannen en de implementatie daarvan. De Inspectie OOV oordeelt gematigd positief over de voorbereiding op ongevallen op luchtvaartterreinen. Al gedurende het onderzoek zijn de gemeenten en de luchtvaartterreinen nadrukkelijk uitgenodigd om de verbeterpunten te bezien. Daardoor is nog tijdens het onderzoek – en nog voordat er over de onderzoeksperiode is gerapporteerd – een groot deel van de tekortkomingen verbeterd en zijn eventuele resterende zaken opgenomen in termijnplanningen. Dit geldt ook voor een mogelijk tekort aan multidisciplinaire oefeningen. In het inspectiebericht Gestrand door de storm beschrijft de Inspectie hoe tijdens de hevige storm op 18 januari 2007 acht gemeenten invulling hebben gegeven aan de opvang van gestrande treinreizigers. Het algemene beeld is dat de gemeenten goed in staat waren de reizigers op te vangen en onder te brengen.

In de periode 2006-2007 heeft de Inspectie OOV het proces territoriale congruentie van de gemeente Haarlemmermeer naar de regio Kennemerland actief gevolgd en ondersteund. Eind 2007 heeft de Inspectie geconcludeerd dat het implementatietraject in de regio Kennemerland op hoofdlijnen is afgerond. In januari 2008 is de indeling van de gemeente Haarlemmermeer bij de regio Kennemerland gerealiseerd.

Ontwikkelingen in toezicht

In 2007 vonden ontwikkelingen plaats die het toezicht dat de Inspectie OOV uitoefent hebben beïnvloed. Met de instelling van de Inspectieraad in 2007 is de samenwerking tussen rijksinspecties geformaliseerd. Naast de actieve samenwerking van de Inspectie OOV met andere rijksinspecties bij de uitoefening van haar toezicht vormt de Inspectie OOV de front-office voor het domein rampenbestrijding en crisisbeheersing, waarin de rijksinspecties samenwerken in het kader van het toezicht op de rampenbestrijding. Medio 2007 heeft de Commissie Doorlichting Interbestuurlijke Toezichtarrangementen haar advies uitgebracht over de modernisering van het interbestuurlijk toezicht. Gezien de uitvoeringsvervlechting op het terrein van rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft de commissie DIT geconcludeerd dat er voldoende rechtvaardiging is voor een specifieke toezichtbevoegdheid op dit terrein bij de minister van BZK.

Inleiding

1

In het beleidsprogramma ‘Samen werken, samen leven’¹ spreekt het kabinet Balkenende IV zich uit voor een verdere verbetering van de organisatie van de politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), crisisbeheersing en rampenbestrijding. Om de samenwerking en het gemeenschappelijk functioneren van de politiekorpsen te verbeteren, hebben de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van Justitie in 2007 met de korpsbeheerders afspraken vastgelegd in de samenwerkingsafspraken politie 2008². En in de Landelijke prioriteiten politie³ is aangegeven welke prioriteiten de Nederlandse politie de komende vier jaar een extra impuls zal geven. Met de veiligheidsregio’s wil de minister van BZK een professionele organisatie tot stand brengen ten behoeve van een adequate regionale aanpak van rampen- en crisissituaties. In het Bestuursakkoord Rijk-VNG⁴ is vastgelegd dat de rampenbestrijding en crisisbeheersing eind 2009 voldoet aan de op basis van de Wet veiligheidsregio’s geformuleerde kwaliteitscriteria. Het toezicht dat de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (Inspectie OOV) uitoefent levert een belangrijke bijdrage aan deze doelstelling. In haar meerjarenbeleidplan 2006-2008⁵ heeft de Inspectie OOV vier thema’s benoemd die nauw aansluiten bij het kabinetsbeleid en richtinggevend zijn geweest voor het toezicht van de Inspectie in 2007:

DE MAATSCHAPPELIJKE ORIËNTATIE

Om te komen tot betere dienstverlening en meer vertrouwen van de burger in politie en brandweer zet de Inspectie OOV toezicht in waarbij het perspectief en het belang van de burger centraal staan. Binnen dit thema heeft de Inspectie in 2007 rapporten gepubliceerd over de opkomsttijden van de brandweer en de klachtbehandeling door korpsen. Ook zijn burgers in een aantal onderzoeken actief betrokken. Zo zijn in het onderzoek naar burgerraadpleging bij de politie ook burgers als afnemers van politiediensten bevraagd. En in het onderzoek naar de bereikbaarheid van de politie zijn ook de ervaringen van melders meegenomen.

DE PROFESSIONALITEIT VAN HET VAK

Kennis, kunde en vaardigheid van medewerkers zijn noodzakelijk voor een professionele taakuitvoering. Tevens worden hoge eisen gesteld aan de professionaliteit van de organisaties. Daarom richt de Inspectie een deel van haar activiteiten op de vakbekwaamheid en professionaliteit van sleutelfunctionarissen en organisaties. Voorbeelden van onderzoeken binnen dit thema zijn de beschouwing van de Officier van Dienst Politie, het onderzoek naar de naleving van het Besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen en het toezicht op het politieonderwijs.

DE BESTUURLIJKE VERANTWOORDELIJKHEDEN

Besturen dienen op basis van hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden zorg te dragen voor een effectieve en resultaatgerichte veiligheidszorg. De samenleving is afhankelijk van de wijze waarop bestuursorganen invulling geven aan hun taak. Om die reden voert de Inspectie OOV onderzoek uit dat inzicht geeft in de manier waarop bestuursorganen hier vorm en inhoud aan geven. Dit thema is nauw verbonden met het thema ‘professie van

1 Kamerstukken II, vergaderjaar 2006-2007, 31070, nr. 1

2 Kamerstukken II, vergaderjaar 2007-2008, 30880, nr. 6

3 Kamerstukken II, vergaderjaar 2007-2008, 29628 en 28824, nr. 50

4 Samen aan de slag, Bestuursakkoord Rijk-VNG, juni 2007

5 Kamerstukken II, vergaderjaar 2005-2006, 29628, nr. 32

het vak'. Voorbeelden zijn de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding, de risicoanalyse op het domein GHOR en het onderzoek naar de bovenregionale recherche.

DE INFORMATIEHUISHOUDING

De complexiteit van het OOV-domein, de noodzakelijke samenwerking en afstemming van de betrokken diensten en hun onderlinge afhankelijkheid vereisen een adequate informatiehuishouding. Vanwege dit belang heeft de Inspectie OOV in 2007 onderzoek verricht naar de naleving van de regeling informatiebeveiliging bij de politie en naar de naleving van het beveiligingsbeleid van C2000.

LEESWIJZER

In **hoofdstuk 2 tot en met 4** worden de activiteiten van de Inspectie OOV beschreven op achtereenvolgens de domeinen politie, brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen en Ongevallen en rampenbestrijding en crisisbeheersing. **Hoofdstuk 5** schetst de belangrijkste ontwikkelingen die in 2007 invloed hebben gehad op het toezicht dat de Inspectie OOV uitoefent.

Bijlage I vermeldt de onderzoeken en inspectieberichten die de Inspectie OOV in 2007 heeft gepubliceerd. In **bijlage II** zijn de rapporten en inspectieberichten meer gedetailleerd beschreven.

Op de website www.ioov.nl zijn alle onderzoeken van de Inspectie OOV te vinden.

Politie

2

Het reguliere toezicht op de regionale politiekorpsen en het KLPD is gericht op de kwaliteit van de uitvoering en het beheer door de korpsen. Het toezicht op het politieonderwijs richt zich op zowel de initiële als de postinitiële opleidingen en vindt plaats aan de hand van een door de ministers van BZK en van Justitie vastgesteld toezichtkader. Dit toezichtkader is in 2007 onder de loep genomen en de actualisatie ervan zal in 2008 zijn afgerond.

Voor het toezicht op het politieveld geldt dat een risicoanalyse de basis vormt voor het werkplan van het volgende jaar. Hiermee richt de Inspectie haar toezicht op die aspecten van de taakuitoefening en professionaliteit waar de grootste risico's op een gebrekkige uitvoering bestaan. Als onderdeel van de risicoanalyse wordt gesproken met vertegenwoordigers van de korpsen, de ministeries van BZK en van Justitie, het Openbaar Ministerie, de voorziening tot samenwerking Politie Nederland (vtsPN), de Politieacademie, de PolitieOnderwijsRaad en andere relevante stakeholders.

De vtsPN is in 2006 in het leven geroepen om taken die voorheen door de korpsen afzonderlijk werden uitgevoerd op een uniforme en gezamenlijke wijze uit te voeren. De vtsPN valt sinds die tijd ook onder het toezicht van de Inspectie. De realisatie van de samenwerkingsafspraken die de korpsen in 2007 met de ministers van BZK en van Justitie hebben gemaakt is in 2008 het eerste onderwerp van inspectie dat zich mede richt op de vtsPN.

ONDERZOEKEN IN 2007

In 2007 heeft de Inspectie OOV negentien rapporten en inspectieberichten uitgebracht op het gebied van de politie. Bijlage II bevat een korte samenvatting van aanleiding, doel, conclusies en aanbevelingen en het vervolg van deze onderzoeken. Het betreft de volgende onderzoeken:

EFFECTEN VAN DE ARBEIDSTIJDENWET OP DE TAAKUITVOERING VAN DE POLITIE

In het onderzoek 'Geregeld(e) rust' is onderzocht of de oorzaken van het veelvuldig overtreden van de Arbeidstijdenwet (ATW) door de politie gelegen zijn in de wet zelf. Dit blijkt niet het geval, de wet hoeft geen knelpunt te vormen bij de uitvoering van politiewerk. Oorzaken voor de overtredingen: de houding en het gedrag van leidinggevenden en medewerkers zijn niet gericht op naleving van de ATW, het gebrek aan sturing op de naleving en het ontbreken van kennis over de juiste toepassing van de ATW. De Inspectie OOV geeft aan dat de oplossing van de knelpunten ligt in aanscherping van de bedrijfsvoering. Tweemaal per jaar wordt in de ATW-monitor het aantal overtredingen weergegeven. In de prestatiecontracten 2007 zijn afspraken gemaakt over een te bereiken daling van het aantal ATW-overtredingen. Afhankelijk van de resultaten over 2007 zal de minister van BZK aanvullende maatregelen nemen.

Naast dit rapport zijn de uitkomsten van het onderzoek gericht gedeeld met alle medewerkers van de politie door middel van het Inspectiebericht 'Geregeld(e) rust'.

NALEVING REGELING INFORMATIEBEVEILIGING POLITIE

In het onderzoek 'Samen werken, samen beveiligen' naar de naleving van de Regeling Informatiebeveiliging Politie blijkt het algemene beeld dat de politie actief met informatiebeveiliging bezig is, maar dat het ontbreekt aan een planmatige aanpak. Hoewel een beperkt aantal korpsen veel onderdelen van het Stelsel voor Informatiebeveiliging goed heeft geïmplementeerd, is er niet één dat op alle punten voldoende scoort. De variatie tussen korpsen zorgt voor een algemeen risico: door toenemende informatie-uitwisseling en het gebruik van landelijk werkende systemen zijn de zwakke korpsen de 'zwakste schakel'. Binnen de politie wordt de mening gedeeld dat het Stelsel onderhoud behoeft. Specifiek ten aanzien van de beveiliging bij de interceptie (tapkamers) is de conclusie dat bij de meeste korpsen het beleid en de organisatorische maatregelen onvoldoende zijn ontwikkeld en geborgd. Niet op alle onderdelen wordt daarom aan de Normstelling voldaan. Maatregelen worden wel genomen maar van een planmatige aanpak is daarbij geen sprake.

BOVENREGIONALE RECHERCHE

De Inspectie OOV concludeert in het 'Evaluatieonderzoek bovenregionale recherche' dat uitvoering is gegeven aan de doelstellingen die bij de invoering van dit rechercheonderdeel zijn geformuleerd. De inrichting van de bovenregionale recherche dient verder uitgebouwd te worden, waarbij aandacht wordt gevraagd voor onderwerpen op het gebied van het sturingsproces, personeelsbeleid en informatievoorziening. Bij het besluit tot aanpassing van de gebiedsindeling van de bovenregionale recherche is rekening gehouden met de uitkomsten van de evaluatie van de Inspectie.

BURGERRAADPLEGING IN DE POLITIEPRAKTIJK

In het onderzoek dat heeft geleid tot het rapport 'De burger kan ons nog meer vertellen' heeft de Inspectie OOV onderzocht welke vormen van burgerraadpleging worden toegepast binnen de Nederlandse politie en aanbevelingen gedaan voor een succesvolle toepassing. De Inspectie acht het een positieve ontwikkeling dat burgerraadpleging, als één van de methoden om de burger meer te betrekken bij het politiewerk, leeft in veel korpsen. De meeste korpsen hebben daaraan dan ook daadwerkelijk invulling gegeven. De aangetroffen vormen van burgerraadpleging verschillen sterk en zijn soms nog bescheiden van omvang. Er wordt nog gezocht naar de passende vorm en inhoud. Het rapport sluit af met een aantal gerichte aanbevelingen om de betrokkenheid van burgers te vergroten.

BEREIKBAARHEID VAN DE POLITIE VOOR MELDINGEN

De Inspectie constateert in het rapport 'Melden, niet voor niets' dat de wijze waarop korpsen bereikbaar zijn voor burgers die een melding willen doen, over het algemeen goed is geregeld. Het beleid in de korpsen ten aanzien van het meldingenproces is echter nog versnipperd. Ook worden niet alle onderdelen van het meldingenproces consequent geregistreerd. De Inspectie doet in haar rapport aanbevelingen om deze punten te verbeteren. De communicatie met de burger die een melding doet, verloopt over het algemeen goed. Er mag echter meer aandacht worden besteed aan het achteraf informeren wat er met de melding is gedaan.

KLACHTBEHANDELING DOOR DE KORPSSEN

In het rapport 'Klagen staat vrij' concludeert de Inspectie dat de korpsen serieus omgaan met klachten van burgers. Ieder korps heeft een klachtencoördinator en er wordt veel energie gestoken in de klachtbehandeling. Ondanks het bestaan van een landelijke modelregeling is er toch diversiteit in klachtenregelingen in de korpsen. De Inspectie doet diverse aanbevelingen om de klachtbehandeling door de korpsen te verbeteren, waaronder het komen tot één landelijk uniforme klachtenregeling voor de korpsen en het ontwikkelen van een (landelijk) uniform klachtenregistratiesysteem.

In het door de minister van BZK in 2008 geplande evaluatieonderzoek naar de regeling van politiekachten zullen de uitkomsten uit dit Inspectieonderzoek worden meegenomen. Om de resultaten van dit onderzoek snel en eenvoudig voor een brede doelgroep beschikbaar te maken, zijn de resultaten tevens uitgebracht in het inspectiebericht 'Klagen staat vrij'.

BESCHOUWING OFFICIER VAN DIENST POLITIE

De beschouwing 'Kiezen en delen' over de functie van de Officier van Dienst Politie levert een profiel op met een verscheidenheid aan taken en verantwoordelijkheden. Om de kwaliteit van de uitvoering van deze veelzijdige taken in de praktijk te borgen, spreekt de Inspectie van een mogelijke tweedeling in werkzaamheden. Enerzijds gericht op de directe operationele leiding en sturing van de politie-eenheden 'op straat', anderzijds op het optreden bij crises in een multidisciplinair samenwerkingsverband met de andere hulpdiensten. Eind 2008 zal de Inspectie OOV bezien hoe de functie zich ontwikkeld heeft en of er aanleiding bestaat tot vervolgonderzoek op dit onderwerp.

KETENSAMENWERKING JUSTITIËLE THEMA'S

De Inspectie OOV heeft een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar de ketensamenwerking op de justitiële thema's 'veelplegers' en 'huiselijk geweld', vanuit de politieke invalshoek. Uit deze oriëntatie kwam naar voren dat er zowel bij de politie als bij het Openbaar Ministerie veel in beweging en onderzocht is op deze thema's. Er zijn wel knelpunten te constateren, zoals capaciteitsproblemen bij partners en informatie-uitwisseling, maar er wordt ook al gewerkt aan oplossingen hiervoor. De Inspectie beveelt coördinatie op de uitgevoerde en uit te voeren onderzoeken aan, zodat de uitkomsten maximaal benut kunnen worden. Vanwege de constatering dat er veel in beweging en onderzocht is, heeft de Inspectie OOV geconcludeerd dat een verdere uitvoering van onderzoek door de Inspectie naar ketensamenwerking op justitiële thema's momenteel geen toegevoegde waarde heeft.

'MAASMEISJE'

Naar aanleiding van de dood van het meisje Gessica ('Maasmeisje') hebben de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie OOV gezamenlijk onderzoek gedaan naar de (keten)samenwerking door instellingen die te maken hadden met Gessica en haar gezin. De Inspectie OOV heeft als inbreng voor de rapportage onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van de politie Rotterdam-Rijnmond. In dit deelonderzoek concludeert de Inspectie dat de politie Rotterdam-Rijnmond adequaat heeft gehandeld. In de gemeenschappelijke rapportage 'Brede zorgcoördinatie noodzakelijk'⁶ is onder andere geconstateerd dat de signalering van problemen met Gessica niet steeds tot de juiste acties door instellingen voor de jeugdzorg heeft geleid.

ONDERZOEKEN NAAR HET POLITIEONDERWIJS

In 2007 heeft de Inspectie OOV het rapport 'Politieacademie en korpsen, partners in onderwijsontwikkeling' uitgebracht over de samenwerking tussen de Politieacademie en korpsen bij de ontwikkeling van het postinitiële onderwijs. Ook deed de Inspectie voor de tweede maal onderzoek naar het initiële onderwijs dat wordt verzorgd door de zes opleidingslocaties van de Faculteit Algemene Politiekunde van de Politieacademie. De Inspectie voerde tevens onderzoeken uit bij de domeinen Politieiderschap en Verkeer & Milieu van de Politieacademie.

Hiernaast heeft de Inspectie de 'Staat van het Nederlandse politieonderwijs 2007' gepresenteerd. In de Staat zijn de conclusies en aanbevelingen die de Inspectie in de afgelopen jaren heeft gedaan over het Nederlandse politieonderwijs nader geanalyseerd. De conclusies en aanbevelingen uit de Staat zijn tevens op eenvoudige wijze gepresenteerd in het inspectiebericht 'Politieonderwijs; fundament voor professionaliteit'.

De Inspectie OOV stelt in de Staat dat het vernieuwde politieonderwijs bijdraagt tot de realisatie van een professionele politieorganisatie. Wel constateert zij dat de uitvoering op een aantal punten de nodige aandacht blijft vragen. Het betreft verbeterpunten die ook in de overige genoemde onderzoeken uit 2007 naar voren komen, zoals de inhoud en organisatie van de examinering, de terugkoppeling op de leeropdrachten, de ontwikkeling van een studentenvolgsysteem en de benutting van de onderwijslast en de daarmee samenhangende studielast. Verder is de samenwerking tussen de Politieacademie en de korpsen bij de onderwijsontwikkeling en –uitvoering nog voor verbetering vatbaar. De Politieacademie heeft de verbeterpunten opgenomen in het Programma Versterking Politieprofessie, waarin wordt aangegeven op welke wijze de Politieacademie de aanbevelingen uit een aantal evaluatieonderzoeken ter hand zal nemen. De Inspectie blijft de voortgang hiervan volgen.

INTEGRAAL TOEZICHT JEUGDZAKEN

Sinds 2003 werken de Inspectie van het Onderwijs, de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Werk en Inkomen en de Inspectie OOV samen in het Integraal Toezicht Jeugdzaken (ITJ). Door een nauwe samenwerking beogen de inspecties zichtbaar bij te dragen aan resultaatgericht jeugd beleid. Met het Toezichtprogramma Jeugd 2007-2011⁷ hebben de inspecties verder vorm gegeven aan deze samenwerking.

ITJ doet onderzoek naar de ketensamenwerking rond maatschappelijke thema's met betrekking tot jeugd in een gemeente of wijk. In 2007 is een aantal lopende onderzoeken afgerond of heeft een vervolg gekregen en is een aantal onderzoeken gestart die een directe link hebben met veiligheid. Het gaat om de volgende onderzoeken:

- Ketenonderzoek naar het voorkomen van jeugdprostitutie in Rotterdam.
De gemeente Rotterdam en de GGD Rotterdam hebben mede naar aanleiding van het ITJ onderzoek actieprogramma's gepubliceerd, namelijk 'Ieder kind wint' en 'Uitvoeringsprogramma 2007-2010, Rotterdamse aanpak jeugdprostitutie'.
- Ketenonderzoek naar het voorkomen van kindermishandeling (gemeente Haarlem) en ketenonderzoek naar het voorkomen van overgewicht bij kinderen (gemeente Culemborg).

⁷ Maximale kansen, minimale uitval. Toezichtprogramma jeugd 2007-2011, samenwerkende inspecties jeugd, 7 november 2006

Voor beide onderzoeken geldt dat de nota van bevindingen is aangeboden aan de verantwoordelijke wethouder. De gemeenten bereiden een actieplan voor. In Haarlem zal het actieplan naar verwachting in het eerste kwartaal van 2008 gereed zijn en het actieplan van de gemeente Culemborg wordt in april 2008 verwacht.

- Ketenonderzoek naar het voorkomen van dak- of thuisloosheid van jongeren in Parkstad Limburg.

Parkstad Limburg werkt momenteel aan een actieplan.

- Ketenonderzoek naar het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.
In 2007 zijn twee onderzoeken verricht naar het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, namelijk in Emmen en in Dordrecht. Het onderzoek in Emmen is afgerond en de gemeente bereidt een actieplan voor. Het onderzoek in Dordrecht is afgerond en de nota van bevindingen is begin 2008 aangeboden aan de gemeente Dordrecht. Het actieplan zal in de loop van 2008 gereed zijn.

In de periode van twee jaar na de publicatie van een actieplan monitort de ITJ de ontwikkelingen met betrekking tot het actieplan en wordt vervolgens vervolgonderzoek gedaan naar de verbeteringen.

SAMENWERKINGSAFSPRAKEN POLITIE 2008

In juni 2007 hebben de ministers van BZK en van Justitie met de korpsbeheerders in de samenwerkingsafspraken politie 2008⁸ resultaten vastgelegd aan de hand waarvan het kabinet, gehoord de korpsbeheerders, eind 2008 een gefundeerd besluit kan nemen over voortzetting van de behandeling van het wetsvoorstel van de Politiewet 200X. Bij deze afspraken is vastgelegd dat de Inspectie OOV vanaf medio 2008 steekproefsgewijs de behaalde resultaten in de korpsen gaat toetsen. In dat verband is de Inspectie in 2007 gestart met het treffen van de nodige voorbereidingen om dit onderzoek, dat in de korpsen plaatsvindt in de maanden augustus en september 2008, goed te kunnen uitvoeren. Deze voorbereidingen richtten zich op het nader definiëren van de onderzoeksopdracht voor de Inspectie en op het inrichten van de projectorganisatie.

EVALUATIE TOEZICHTKADER POLITIEONDERWIJS

In de Wet op het LSOP en het politieonderwijs is bepaald dat de Inspectie OOV toezicht houdt op het politieonderwijs. In 2002 is het toezicht verder uitgewerkt in het 'Toezichtkader ten behoeve van het toezicht op het politieonderwijs' door het benoemen van de kwaliteitskenmerken waarnaar gekeken wordt en het beschrijven van de wijze waarop het toezicht wordt vormgegeven. Mede op basis van een consultatie van de ministeries van BZK en van Justitie, de korpsen, de Politieacademie, de PolitieOnderwijsRaad en de Onderwijsinspectie, heeft een evaluatie plaatsgevonden van het toezichtkader. Op basis van deze evaluatie is in 2007 het toezichtkader herzien. Dit herziene toezichtkader zal naar verwachting in de loop van 2008 in werking treden. Uitgangspunten voor het toezicht in 2008 zijn: selectief en slagvaardig toezicht op basis van risicoanalyse, het gebruik van uitkomsten van horizontale verantwoording en een focus op de mate waarin het politieonderwijs bijdraagt aan de professionaliteit van de beroepspraktijk.

LOPEND ONDERZOEK

Sommige onderzoeken die in het werkplan 2007 van de Inspectie OOV op het gebied van politie werden aangekondigd en ook in 2007 zijn gestart, zullen in 2008 worden opgeleverd. Het betreft de volgende onderzoeken:

- Beheer van in beslag genomen wapens.
- De rol van de politie bij integrale veiligheid.
- De uitvoering van het diversiteitbeleid van de politie.
- Het sturingsconcept Informatie Gestuurde Politie.
- Het jaarlijkse politieonderwijsonderzoek op het domein Gevaarsbeheersing.
- Het jaarlijkse politieonderwijsonderzoek op het domein Recherche.

Brandweer en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

3

De Inspectie OOV houdt toezicht op de wijze waarop bestuursorganen zich voorbereiden op het voorkomen, beperken en het bestrijden van een brand, ongeval of ramp, zoals is bepaald in de Brandweerwet 1985. Het aantal gemeenten en de kwaliteitsbepalende aspecten van de brandweezorg zijn zo omvangrijk dat er wat betreft het toezicht op de gemeentelijke brandweezorg scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Door gebruik te maken van een risicoanalyse richt het toezicht van de Inspectie OOV zich op die aspecten van de brandweezorg die kwetsbaar lijken.

In de afgelopen jaren zijn verschillende hoofdelementen van de veiligheidsketen bij de brandweezorg onder de loep genomen. De verstrekking en controle van gebruiksvergunningen (preventie), de vakbekwaamheid van de bevelvoerenden (preparatie), het optreden bij brand zoals in het onderzoek naar het ongeval bij de Koningkerk in Haarlem waarbij drie brandweermensen omkwamen en de operationele prestaties van de brandweer zoals in het onderzoek opkomsttijden (repressie). Gezien de gemeentelijke verantwoordelijkheid is ook een diepgaand onderzoek gewijd aan de wijze waarop de gemeentebesturen omgaan met de brandweezorg.

De Inspectie OOV oefent tevens toezicht uit op de organisatorische aspecten van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR). De GHOR is een samenwerking van verschillende (geneeskundige) diensten die als één organisatie functioneren op het moment dat er sprake is van een zwaar ongeval of ramp of een dreiging daartoe. Binnen het kader van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding wordt er al enkele jaren aandacht besteed aan de GHOR als onderdeel van de rampbestrijdingsorganisatie. Gezien de bijzondere organisatorische aard van de GHOR en hun volwaardige rol in de hulpverleningsketen wordt het toezicht van de Inspectie OOV hierop geïntensiveerd.

ONDERZOEKEN IN 2007

In 2007 heeft de Inspectie OOV drie rapporten gepubliceerd op het domein van de brandweer en de GHOR. Bijlage II bevat een korte samenvatting van aanleiding, doel, conclusies en aanbevelingen en het vervolg van deze onderzoeken. Het gaat om de volgende onderzoeken:

OPKOMSTIJDEN BRANDWEER

Uit het onderzoek 'Operationele prestaties brandweezorg 'opkomsttijden'' naar de opkomsttijden van de brandweer bleek dat de brandweer regelmatig de opkomstnorm overschrijdt die gemeentebesturen hebben gesteld. Gezocht is naar verklaringen voor de toename van de opkomsttijd. Het grootste knelpunt bleek de uitruktijd te zijn: de vrijwilliger woont en/of werkt steeds verder van de brandweerkazerne af. Overige knelpunten zijn onder andere het grote aantal loze meldingen, verkeersregulerende maatregelen en beperkte bestuurlijke aandacht. Vervolgens is de vraag gesteld hoe de opkomsttijd gereduceerd

kan worden. Dit heeft een breed scala aan creatieve ideeën en maatregelen opgeleverd, variërend van het anders organiseren van de repressieve organisatie tot het toepassen van rookmelders in woningen. Gemeenten kunnen zich hiermee laten inspireren om voor de eigen lokale situatie passende maatregelen te bedenken.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek heeft de minister van BZK besloten om de landelijke richtlijn van 8 minuten een definitieve wettelijke status te zullen geven, met als doel een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio.

BRANDWEEREXAMINERING

Gezien het belang van examinering als waarborg dat afgestudeerden in voldoende mate in de brandweerpraktijk kunnen functioneren, heeft de Inspectie OOV onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de brandweerexamens. Daarbij heeft de Inspectie geconstateerd dat het Nederlands bureau brandweerexamens weliswaar voortvarend werkt aan de vernieuwing van de examens, maar dat de controle op de deskundigheid van de examinatoren én de juiste toepassing van de beoordelingslijsten aandacht verdienen. In het rapport 'De examinering van het brandweeronderwijs' doet de Inspectie aanbevelingen aan het Nederlands bureau brandweerexamens om de kwaliteit van de brandweerexamens te verbeteren, zoals het heroverwegen van het ingezette controlebeleid op de examens.

RISICOANALYSE DOMEIN GHOR

Naast een literatuurstudie heeft de Inspectie OOV twee expertmeetings georganiseerd om relevante toezichtthema's voor beleid en veld te identificeren. In het rapport 'Risicoanalyse domein GHOR' zijn de resultaten van deze expertmeetings en literatuurstudie samengevoegd. De belangrijkste kernthema's in deze rapportage zijn de daadwerkelijke bestuurlijke interesse in de GHOR, de herkenbaarheid van de GHOR, de samenwerking binnen de GHOR alsmede met andere hulpverleningsorganisaties, de beleidsmatige regie en een leeragentschap. Aan de hand van deze kernthema's zal de Inspectie OOV haar (onderzoeks)strategie de komende jaren verder vormgeven.

Naast deze rapporten heeft de Inspectie OOV in 2007 als interventiemiddel een cd-rom uitgegeven met daarop een interactieve presentatie van de inhoud en resultaten van het in 2006 uitgevoerde onderzoek 'Bestuurlijke aansturing van de Brandweezorg'. Met deze cd-rom beoogt de Inspectie de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek op een heldere en aantrekkelijke wijze onder de aandacht van de doelgroep te brengen, verandering te stimuleren en daarmee een positieve bijdrage te leveren aan de wijze waarop de brandweezorg in Nederland functioneert.

LOPEND ONDERZOEK

In 2007 is op het domein brandweezorg een aantal onderzoeken gestart die in 2008 zullen worden afgerond. Het gaat om de volgende onderzoeken:

- De brandveiligheid van justitiële inrichtingen (in samenwerking met andere Inspecties).
- Het optreden van de brandweer bij gevaarlijke stoffen.
- Effectmeting veiligheidsbewustzijn en vakbekwaamheid.
- De ontwikkeling van indicatoren voor de kwaliteit van de brandweezorg.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

4

Met het toezicht op de rampenbestrijding en crisisbeheersing beoogt de Inspectie OOV de effectiviteit en de kwaliteit van het stelsel van crisisbeheersing, zowel centraal als decentraal, te versterken en te verbeteren. Dit toezichtdomein is volop in beweging. In 2007 is het voorstel van de Wet veiligheidsregio's aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit wetsvoorstel ziet toe op de vorming van veiligheidsregio's en zal de huidige Brandweerwet 1985, de Wet rampen en zware ongevallen en de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen gaan vervangen.

Begin 2007 heeft het kabinet zich ten doel gesteld de rampenbestrijding eind 2009 op orde te hebben (van een 6- naar een 7+). Daartoe worden ondermeer basisvereisten wettelijk vastgelegd. Het vaststellen van basisvereisten komt onder andere voort uit de Nota Toetsing Rampenbestrijding van de Inspectie OOV van 2004. De te leveren prestaties door veiligheidsregio's worden vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's en de Kwaliteits-AMvB. Vooruitlopend op het van kracht worden van wetgeving sluit de minister van BZK met regio's convenanten af waarin prestatieafspraken worden opgenomen.

De minister van BZK heeft de Inspectie OOV de opdracht gegeven om haar eind 2009 te rapporteren over de stand van zaken van de rampenbestrijding en antwoord te geven op de vraag of de doelstelling 'rampenbestrijding op orde' is behaald. In het najaar van 2007 is de Inspectie gestart met de ontwikkeling van het toetsinstrumentarium. Dit gebeurt in samenhang met de verdere professionalisering van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding.

ONDERZOEKEN IN 2007

ALGEMENE DOORLICHTING RAMPENBESTRIJDING

In het kader van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) heeft de Inspectie OOV in 2007 de toetsing van de voorbereiding op de rampenbestrijding in de regio's voortgezet. Met de ADR krijgt elke regio een totaalbeeld van de wijze waarop zij daadwerkelijk is voorbereid op rampen en zware ongevallen. Daarnaast bieden de onderzoeksresultaten de regio een handvat om binnen de eigen organisatie gericht de nodige verbeteringen aan te brengen. Bijlage II bevat een overzicht van de doorlichtingen die de Inspectie OOV in 2007 in de regio's heeft uitgevoerd.

Nu steeds meer regio's te maken hebben met de ADR, bestaat bij de Inspectie OOV behoefte aan regelmatige berichtgeving over de stand van zaken. Door geregeld via een inspectiebericht ADR het veld te informeren beoogt de Inspectie de leermomenten meer onder de aandacht te brengen zodat andere regio's hier hun voordeel mee kunnen doen. In dit kader heeft de Inspectie in 2007 het inspectiebericht 'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding' uitgebracht, met informatie over de verschillende fasen van de ADR.

Naast de uitvoering van de ADR heeft de Inspectie OOV vijf rapporten en inspectieberichten uitgebracht op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bijlage II bevat een korte samenvatting van aanleiding, doel, conclusies en aanbevelingen en het vervolg van deze onderzoeken. Het betreft de volgende onderzoeken:

INTENSIVERING CIVIEL-MILITAIRE SAMENWERKING

In het onderzoek 'Civiel-militaire samenwerking' hebben de Inspectie OOV en de Audit Dienst Defensie bekeken hoe de op centraal niveau gemaakte afspraken over civiel-militaire samenwerking worden ingevuld in de praktijk van de veiligheidsregio's en bij het ministerie van Defensie. Uit het onderzoek kwam naar voren dat deze samenwerking op veel plaatsen al in gang is gezet, maar dat er ook nog veel moet gebeuren. Defensie heeft nog niet overal de rol en de positie die met de samenwerkingsafspraken wordt beoogd en nog niet alle veiligheidsregio's bieden Defensie een plaats in de structuren, processen en oefeningen. De aanbevelingen van de Inspectie en de Audit Dienst hebben betrekking op een steviger positionering van Defensie in de veiligheidsregio. De ministers van BZK en van Defensie is aanbevolen de samenwerking te blijven benadrukken en stimuleren. Eind 2008 starten de Inspectie en de Audit Dienst Defensie een vervolgmeting naar de civiel-militaire samenwerking.

ALGEMENE DOORLICHTING RAMPENBESTRIJDING 2003-2007

In navolging op de rapportage 'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding De Stand van Zaken 2003-2005'⁹ heeft de Inspectie eind 2007 een tweede voortgangsoverzicht opgesteld, dat de periode 2003 tot en met 2007 beslaat. De algemene indruk is dat het basisniveau van de kwaliteit van de voorbereiding op de rampenbestrijding de laatste jaren is toegenomen. Deze positieve ontwikkeling zet zich echter niet door in het tempo dat de Inspectie OOV verwachtte. Er bestaat binnen de regio's nog veel ruimte voor verbetering. Zo behoeft de (operationele) implementatie van plannen en procedures continu aandacht. Naast de algemene bevindingen is in het rapport tevens per regio – op een visuele manier middels een radardiagram – inzichtelijk gemaakt in welke mate voorwaarden zijn geschapen om mogelijke rampen of grootschalige incidenten te kunnen bestrijden. De minister van BZK beschouwt deze voortgangsrapportage als vertrekpunt voor de bestuursafpraak dat de rampenbestrijding eind 2009 op orde dient te zijn.

NALEVING BESLUIT RAMPBESTRIJDINGSPLANNEN LUCHTVAARTTERREINEN

In het onderzoek 'Voorbereiding op ongevallen op luchtvaartterreinen' naar de naleving van het Besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen is het algemene beeld van de voorbereiding op ongevallen op luchtvaartterreinen gematigd positief. Voor de voorbereiding op de bestrijding van vliegtuigongevallen op luchtvaartterreinen scoren negen van de elf onderzochte gemeenten/luchtvaartterreinen positief. Twee gemeenten/luchtvaartterreinen hebben zich onvoldoende of slecht voorbereid.

Om de organisatie in de praktijk te testen zal de Inspectie OOV in nauwe samenwerking met de Militaire Luchtvaart Autoriteit en de Inspectie V&W in 2008 en 2009 twee simulaties uitvoeren bij gemeenten met een luchtvaartterrein.

INSPECTIEBERICHT 'GESTRAND DOOR DE STORM'

In dit inspectiebericht beschrijft de Inspectie hoe tijdens de hevige storm op 18 januari 2007 acht gemeenten invulling hebben gegeven aan de opvang van gestrande treinreizigers. De uitkomsten van het onderzoek zijn bedoeld als een stimulans voor de gemeenten om het proces Opvang en Verzorging tegen het licht te houden. Het algemene beeld is dat de gemeenten goed in staat waren de reizigers op te vangen en onder te brengen. De reizigers waren over het algemeen zeer tevreden over de manier waarop de gemeenten invulling hebben gegeven aan deze specifieke crisistaak.

In lijn met de aanbeveling van de Inspectie heeft de minister van BZK aangegeven dat de bijstand voor de opvang en verzorging van gestrande reizigers en hulpbehoevenden vanuit één centraal punt (bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum) zal worden geregeld.

TOEZICHT C2000, STAND VAN ZAKEN 2005-2006

In deze rapportage waarin wordt ingegaan op de naleving van het Beveiligingsbeleid C2000 kwam naar voren dat het zorgdragen voor een betrouwbaar C2000 systeem geen eenvoudige zaak is. De Inspectie leidt dit onder andere af uit de veelheid van partijen, het sterk bewegende veld, de mogelijke spraakverwarring en de situatie van uitbesteding van centraal beheer. In haar rapportage benoemt de Inspectie een aantal aandachtspunten voor het beheersen (en waar nodig verbeteren) van een betrouwbaar C2000, gericht op de verantwoordelijke beleidsdirectie binnen BZK, de centrale beheerorganisatie en de hulpverleningsdiensten (en gelieerden).

In navolging op deze oriëntatie zal de Inspectie twee vervolgonderzoeken uitvoeren, gericht op de vereiste beveiligingsplannen en rapportages en op de beveiliging van randapparatuur.

ADVISERING OVER WETGEVING EN CONVENANTEN

De Inspectie OOV heeft in 2007 geadviseerd bij het opstellen van het op de Wet veiligheidsregio's gebaseerde ontwerp-Besluit veiligheidsregio's, waarin onder meer de basisvereisten rampenbestrijding worden vastgelegd, en over de afspraken in de convenanten. Daarmee draagt de Inspectie vanuit haar ervaring met toezicht bij aan het tot stand brengen van eisen die werkelijk effect hebben en waarmee ook door regio's en de Inspectie goed te werken valt. Deze adviestaak loopt door in 2008.

Bij het verbeteren van het crisismanagement is de verbetering van het informatiemanagement het meest ingrijpend. Het is dan ook van belang dat zo snel mogelijk duidelijk wordt wat bij de inrichting van het informatiemanagement in de praktijk komt kijken, ook voor het toezicht. De Inspectie OOV is samen met de regionale Hulpverlening Gelderland-Midden in september 2007 een serie experimenten gestart om zicht te krijgen op de inrichting van het operationeel informatiemanagement conform de basisvereisten. Met de resultaten van die experimenten kan Hulpverlening Gelderland-Midden een good practice worden voor informatiemanagement. Bij deze activiteit werkt de Inspectie OOV samen met het project Network Enabled Capabilities-experimenten, een vorm van informatievoorziening waarbij alle betrokken partijen op alle niveaus gelijktijdig over dezelfde actuele informatie beschikken.

VERDERE PROFESSIONALISERING ALGEMENE DOORLICHTING RAMPENBESTRIJDING

De ADR, zo blijkt in de praktijk, is niet alleen een instrument om niveau en ontwikkeling van de rampenbestrijding voor de minister en de regio's in beeld te brengen, maar is ook een middel om gericht verbeterpunten op te pakken. De wens bestaat bij zowel de regio's als bij de Inspectie OOV om de doorlooptijd van het ADR-onderzoek te verkorten zodat regio's sneller inzicht krijgen in de eventuele verbeterpunten na de ADR-simulatie. Hoe verser de toets nog in het geheugen ligt, hoe actueler en slagvaardiger regio's kunnen optreden. In het licht van de te behalen doelstelling 'Rampenbestrijding op orde' eind 2009 en de afgeronde implementatie van de Wet veiligheidsregio's in 2011 wil de Inspectie OOV daarom de doorlooptijd van de ADR-simulatie en het onderzoek naar de gemeentelijke processen korter maken zonder verlies aan kwaliteit. Zij is daarom gestart met een ontwikkeltraject waarin beide onderzoeken zullen worden gecombineerd en het rapportage-traject zal worden verkort. Deze ontwikkeling loopt door in 2008 en moet resulteren in een vernieuwde aanpak van ADR 2 en 3 medio 2008. Doelstelling is de totale ADR-cyclus eind 2010 af te ronden zodoende tijdig over de stand van zaken van de implementatie van de Wet veiligheidsregio's te kunnen rapporteren.

PROJECT SCHIPHOL

De afgelopen jaren heeft de minister van BZK ingezet op het congruent maken van hulpverlenings- en politieregio's. Begin 2006 heeft het kabinet besloten de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Schiphol) in te delen bij de regio Kennemerland¹⁰. Als overgangsdatum is met de betrokken partijen de datum 1 januari 2008 afgesproken. Zoals elke congruentieaanpassing met betrekking tot politie en hulpverleningsregio's, heeft ook deze aanpassing zowel bestuurlijk als technisch/organisatorisch de nodige implicaties. In het kabinetsbesluit heeft de minister van BZK aangegeven dit proces actief te laten volgen en ondersteunen door de Inspectie OOV.

De Inspectie OOV heeft in de periode 2006-2007 een compliance assistance en monitoring-traject met de regio Kennemerland doorlopen, waarbij actief kennis en ervaringen zijn ingebracht. Compliance assistance is een manier van werken die een toezichtobject, door actieve overdracht van kennis en informatie, in staat stelt om zelf voor kwaliteitsverbetering of naleving te zorgen. Begin 2007 concludeerde de Inspectie OOV dat de regio Kennemerland, zowel met betrekking tot de operationele als de gemeentelijke processen, niet voldeed aan de basisnormen¹¹. De organisatorische (rand)voorwaarden ontbraken op een aantal relevante onderdelen. In juli 2007 kon de Inspectie OOV de minister van BZK rapporteren dat er, gelet op de ontwikkelingen in de regio, geen concrete aanleiding was om te veronderstellen dat de regio Kennemerland niet gereed zou kunnen zijn op de afgesproken overgangsdatum van 1 januari 2008¹². In november 2007 heeft de Inspectie OOV de voorbereidingen van de overgang van de gemeente Haarlemmermeer naar de regio Kennemerland nogmaals getoetst. Op basis hiervan concludeerde de Inspectie dat de hulpverleningsdiensten van de regio Kennemerland de organisatorische (rand)voorwaarden hebben gecreëerd die nodig zijn om de gevolgen van een ramp of crisis adequaat te kunnen

¹⁰ Kamerstukken II, vergaderjaar 2005-2006, 29517, nr. 12

¹¹ Kamerstukken II, Nulmeting project Territoriale Congruentie Haarlemmermeer (incl. Schiphol), vergaderjaar 2006-2007, 29517, nr. 23

¹² Kamerstukken II, Voortgang project Territoriale Congruentie Haarlemmermeer, vergaderjaar 2006-2007, 29517, nr. 26

bestrijden. Ten aanzien van de resultaten uit het implementatieplan constateert de Inspectie OOV dat het implementatietraject in de regio Kennemerland op hoofdlijnen is afgerond, waarbij de regio een aantal aandachtspunten is aangereikt ter verdere verbetering¹³. In januari 2008 is de indeling van de gemeente Haarlemmermeer bij de regio Kennemerland gerealiseerd.

In 2008 vindt een uitgebreide toetsing (simulatie) plaats – vergelijkbaar met het toetsinstrument uit de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding – inclusief de gemeentelijke processen. De multidisciplinaire voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt dan op haar praktische uitvoering beoordeeld.

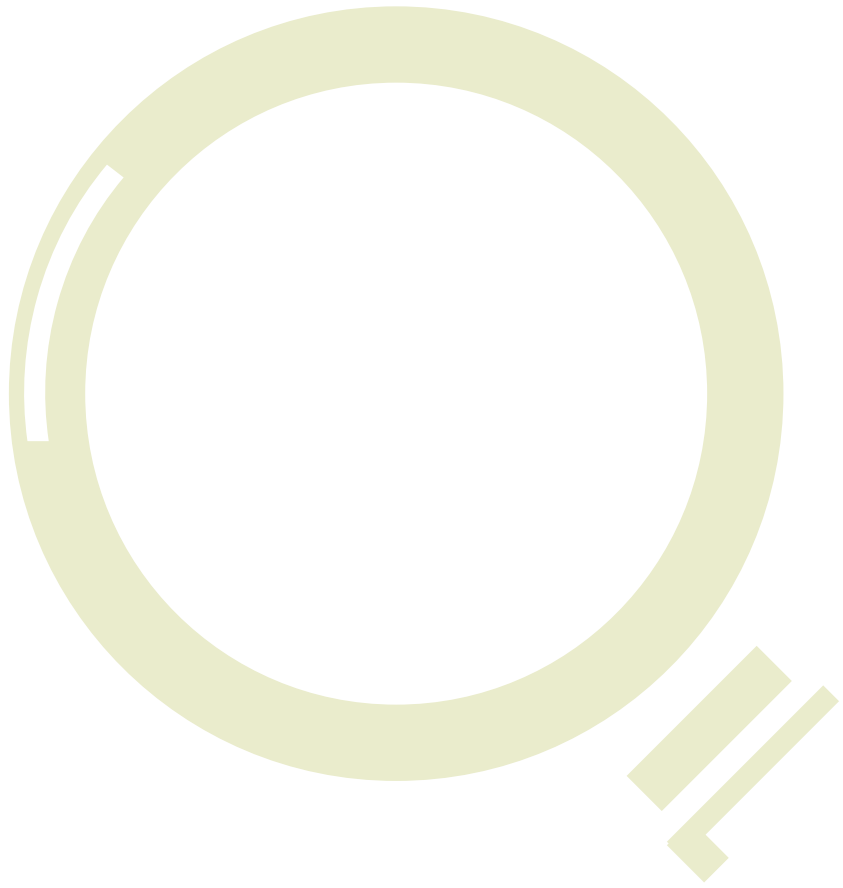
LOPEND ONDERZOEK

In 2007 zijn op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing twee onderzoeken gestart die in 2008 zullen worden afgerond. Het betreft de volgende onderzoeken:

- Beveiligingsplannen C2000.
- Randapparatuur C2000.

Verder is in 2007 een onderzoek gestart naar de achterliggende oorzaken van knelpunten bij het operationeel informatiemanagement, leiding en coördinatie en het alarmeren van het bestuur. Dit onderzoek is ingepast in de ontwikkeling van het toezicht op 'rampenbestrijding op orde'.

Ontwikkelingen in toezicht

5

Toezicht in het algemeen, en toezicht door rijksinspecties in het bijzonder, is continu in beweging. In zijn beleidsprogramma heeft het kabinet duidelijke doelen geformuleerd met betrekking tot modernisering van het toezicht, de vermindering van toezichtlast en samenwerking tussen de rijksinspecties: de effectiviteit van het toezicht moet verder omhoog en de lastendruk omlaag. Onderstaand hoofdstuk geeft kort de ontwikkelingen weer die in 2007 invloed hebben gehad op het toezicht dat de Inspectie OOV uitvoert.

EENDUIDIG TOEZICHT

Effectief en efficiënt toezicht met zo weinig mogelijk hinder voor bedrijven en instellingen, daarvoor is het programma Eenduidig Toezicht in 2006 ingesteld. Samenwerking tussen rijksinspecties is hierbij een sleutelbegrip. Begin 2007 is deze samenwerking geformaliseerd door de instelling van de Inspectieraad. In het werkprogramma 2007-2008¹⁴ heeft de Inspectieraad haar gezamenlijke activiteiten vastgesteld. In lijn met het kabinetsbeleid wordt geredeneerd vanuit het perspectief van de toezichtontvanger. Toezicht levert zo een belangrijke bijdrage aan een overheid die vertrouwen schenkt en door haar handelen vertrouwen verdient. Eind 2007 is het programma Eenduidig Toezicht overgegaan in het programma Vernieuwing Toezicht.

Als lid van het dagelijks bestuur van de Inspectieraad heeft de Inspectie OOV in 2007 actief bijgedragen aan de uitvoering van het werkplan van de gezamenlijke inspecties.

SAMENWERKING TUSSEN INSPECTIES

Om de toezichtlast voor toezichtgenieters te verminderen werkt de Inspectie OOV bij de uitoefening van haar toezicht actief samen met andere rijksinspecties. Voorbeelden van structurele samenwerking zijn de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding en de samenwerking in het kader van Integraal Toezicht Jeugdzaken. In 2007 is ook bij thematische onderzoeken actief de samenwerking gezocht, zoals bij het onderzoek naar de praktijk van de civiel-militaire samenwerking, het onderzoek naar de naleving van het besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen en het onderzoek naar de (keten)samenwerking door instellingen die te maken hadden met het meisje Gessica en haar gezin ('Maasmeisje'). Tevens doet de Inspectie OOV samen met de VROM-inspectie, de Inspectie voor de Sanctietoepassing en de Arbeidsinspectie onderzoek naar de brandveiligheid van justitiële inrichtingen.

De Inspectie OOV levert ook inhoudelijke expertise aan onderzoeken van andere rijksinspecties. Zo is in 2007 meegewerkt aan het onderzoek van de Arbeidsinspectie naar de veiligheid van het repressief optreden van de brandweer en aan het onderzoek van de Inspectie Gezondheidszorg naar advisering door de GHOR bij publieksevenementen. Aan het project 'Griep en Maatschappij' van de ministeries van BZK en van VWS levert de Inspectie OOV samen met de Inspectie Gezondheidszorg inhoudelijke expertise in de vorm van een referentiekader voor de voorbereiding op een griep пандеміе.

FRONTOFFICE RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

In het programma Eenduidig Toezicht en het werkplan van de Inspectieraad is verdergaande samenwerking tussen rijksinspecties op bepaalde domeinen vastgelegd door middel van het vormen van frontoffices. De Inspectie OOV vormt de frontoffice voor het domein rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het doel van de frontoffice is het bieden van een platform voor inspecties en (vertegenwoordigers van) het veld ten behoeve van het verbeteren van de samenwerking in de keten en het stroomlijnen van het toezicht. Daarnaast moet deze samenwerking bijdragen aan een goede communicatie en vermindering van bestuurlijke drukte en toezichtlast. In de frontoffice rampenbestrijding en crisisbeheersing nemen de inspecties deel waarmee de Inspectie OOV samenwerkt in het kader van het toezicht op de rampenbestrijding.

In 2007 is het plan van aanpak voor de vorming van de frontoffice rampenbestrijding en crisisbeheersing vastgesteld en is gestart met de uitvoering van dit plan. In de loop van 2008 zal de frontoffice als één aanspreekpunt voor het toezichtveld in het domein rampenbestrijding en crisisbeheersing functioneren.

KADERSTELLEDE VISIE OP TOEZICHT 2005

In 2007 is de praktijk van het toezicht van de Inspectie OOV onder andere ook bepaald door de Kaderstellende Visie op Toezicht (KVoT) 2005¹⁵. De principes die hierin worden genoemd – selectiviteit, slagvaardigheid, samenwerking, onafhankelijkheid, transparantie en professionaliteit – sluiten goed aan bij de uitgangspunten van Eenduidig Toezicht en Vernieuwing Toezicht. Ook de Kaderstellende Visie stelt dat toezicht zo min mogelijk overlast moet geven bij de toezichtontvanger.

Eind 2007 heeft de minister van BZK voor de tweede maal gerapporteerd aan de Tweede Kamer over de voortgang van de implementatie van de KVoT 2005¹⁶. Daarbij is aangegeven dat de implementatie bij de rijksinspecties in grote lijnen behoorlijk verloopt. De Inspectie OOV heeft onder andere haar slagvaardigheid vergroot door het implementeren van structureel risicomanagement. Door het voeren van een gedegen personeels- en opleidingsbeleid en het invoeren van collegiale toetsing heeft de Inspectie OOV haar professionaliteit versterkt.

VISIE OP INTERBESTUURLIJK TOEZICHT: VAN SPECIFIEK NAAR GENERIEK

Naast uitvoeringstoezicht oefent de Inspectie OOV ook interbestuurlijk toezicht uit. In zijn streven naar vermindering van het specifieke interbestuurlijk toezicht heeft het vorige kabinet besloten tot een doorlichting van dit toezicht¹⁷. Medio 2007 heeft de Commissie Doorlichting Interbestuurlijke Toezichtarrangementen (DIT), onder voorzitterschap van de heer Oosting, haar advies over de modernisering van het interbestuurlijk toezicht aangeboden aan de minister van BZK¹⁸. Hierin stelt zij dat het specifieke toezicht aanmerkelijk kan worden verminderd. Zij maakt een uitzondering voor het interbestuurlijk toezicht van

15 Kamerstukken II, vergaderjaar 2005-2006, 27831, nr. 15

16 Kamerstukken II, vergaderjaar 2007-2008, 31201, nr. 25

17 Kamerstukken II, Kabinetsstandpunt interbestuurlijk toezicht, vergaderjaar 2005-2006, 30300 VII, nr. 65

18 Kamerstukken II, Van specifiek naar generiek: Doorlichting en beoordeling van interbestuurlijke toezichtarrangementen, vergaderjaar 2007-2008, 31200 VII, nr. 8

de Inspectie OOV zoals dat is vastgelegd in de concept Wet veiligheidsregio's. Gezien de uitvoeringsvervlochtening op dit terrein en de ernstige en onomkeerbare gevolgen die rampen en crises met zich mee kunnen brengen, concludeert de commissie DIT dat er voldoende rechtvaardiging is voor een specifieke toezichtbevoegdheid op dit terrein. In de eerste helft van 2008 komt het kabinet met een standpunt op de voorstellen van de commissie DIT.

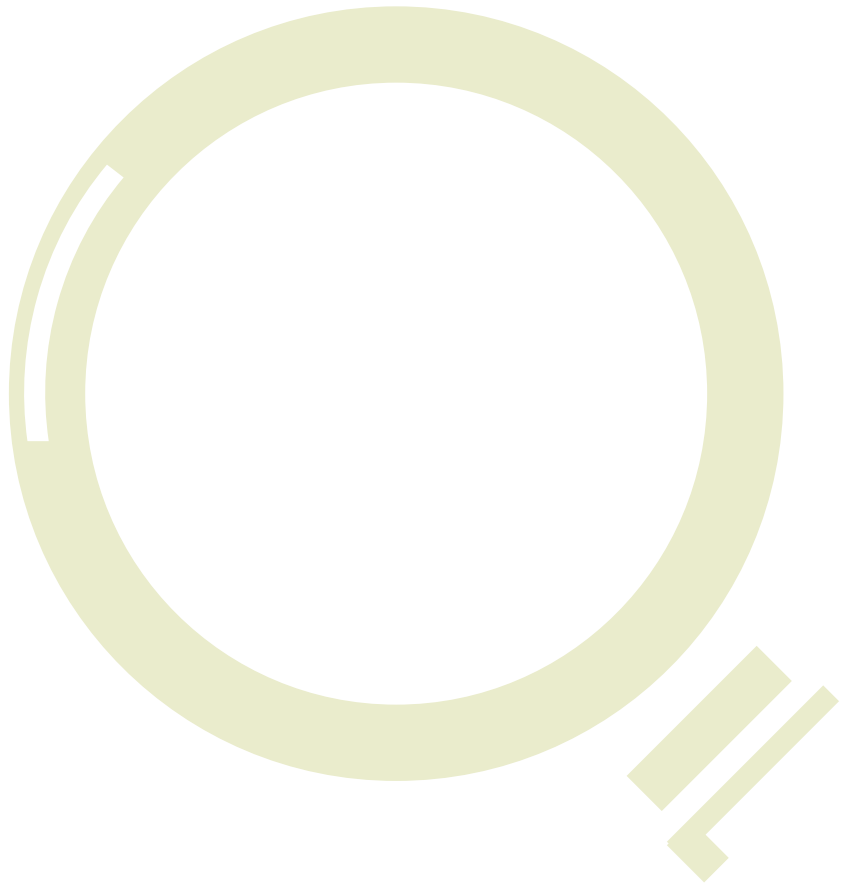
EUROPESE EN INTERNATIONALE DIMENSIE VAN TOEZICHT

Bij het toezicht op openbare orde en veiligheid spelen internationale aspecten een steeds grotere rol. Daarom heeft de Inspectie OOV de Europese wet- en regelgeving, internationale verdragen en afspraken op het gebied van openbare orde en veiligheid geïnventariseerd en worden actuele ontwikkelingen structureel gevolgd. De Inspectie wisselt informatie uit met collega-inspecties in onze buurlanden. Om de informatie en werkwijze van de Inspectie OOV toegankelijk te maken voor instanties buiten Nederland is in 2007 begonnen met het beschikbaar stellen van actuele informatie en samenvattingen van rapporten in het Engels.

COMPLIANCE ASSISTANCE

Om de effecten van haar toezicht te vergroten levert de Inspectie OOV zogenoemd 'compliance assistance' aan haar toezichtobjecten. Dit is een manier van werken die de toezichtobjecten, door actieve overdracht van kennis en informatie, in staat stelt om zelf voor kwaliteitsverbetering of naleving te zorgen. In 2007 heeft de Inspectie OOV haar ervaring met deze vorm van ondersteuning in het project Schiphol uitgebreid. De Inspectie zal compliance assistance in de toekomst verder beleidsmatig vorm geven en uitbouwen naar andere toezichtdomeinen van de Inspectie OOV.

Bijlage:

Overzicht onderzoeken 2007

POLITIE

- Effecten van de Arbeidstijdenwet op de taakvoering van de politie (rapportage en inspectiebericht)
- Naleving Regeling Informatiebeveiliging Politie
- Bovenregionale recherche
- Burgerraadpleging in de politiepraktijk
- Bereikbaarheid van de politie voor meldingen
- Klachtbehandeling door korpsen (rapportage en inspectiebericht)
- Beschouwing Officier van Dienst Politie
- Ketensamenwerking justitiële thema's
- 'Maasmeisje'
- Staat van het Nederlandse politieonderwijs (rapportage en inspectiebericht)
- Jaarlijkse onderzoeken 2007 bij de onderwijsgroepen Noord-Oost (FAP-locaties Apeldoorn en Leeuwarden), West (FAP-locaties Den Haag en Amsterdam) en Zuid (FAP-locaties Eindhoven en Rotterdam)
- Samenwerking tussen Politieacademie en korpsen
- Periodiek kwaliteitsonderzoek domein politieleiderschap
- Jaarlijks onderzoek bij het domein Verkeer & Milieu

BRANDWEER EN GENEESKUNDIGE HULPVERLENING BIJ ONGEVALLLEN EN RAMPEN

- Opkomsttijden brandweer
- Brandweerexaminering
- Risicoanalyse domein GHOR

RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

- Intensivering civiel-militaire samenwerking, stand van zaken 2006
- Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (doorlichtingen en inspectiebericht)
- Algemene Doorlichting Rampenbestrijding 2003-2007
- Naleving Besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen
- Inspectiebericht Gestrand door de storm
- Toezicht C2000 stand van zaken 2005-2006

Bijlage: Samenvattingen onderzoeken 2007

POLITIE

EFFECTEN VAN DE ARBEIDSTIJDENWET OP DE TAAKVOERING VAN DE POLITIE (RAPPORTAGE EN INSPECTIEBERICHT)

Titel rapport	'Geregeld(e) rust. Effecten van de Arbeidstijdenwet op de taakuitvoering van de Nederlandse politie'
Aanleiding	Sinds de inwerkingtreding van de Arbeidstijdenwet (ATW) in 1996 blijkt de politie niet in staat om aan de daarin opgenomen wettelijke voorschriften te voldoen. Tijdens haar inspecties constateert de Arbeidsinspectie nog steeds veel overtredingen in de korpsen. Over de oorzaken van die overtredingen zijn de meningen verdeeld. Enerzijds is er de stellige overtuiging dat het voor de politie onmogelijk is om aan de regelgeving te voldoen. Daartegenover staat de opvatting dat de wijze van bedrijfsvoering bij de politie de oorzaak is. Naleving van de ATW is van belang voor de legitimiteit van het politioptreden. Immers, de handhaver van de wet kan het zich niet veroorloven zelf de wet te overtreden.
Doel	Het in beeld brengen van de door de politie ervaren ATW-knelpunten in relatie tot de taakuitvoering van (delen van) de politieorganisatie, en het geven van richtingen voor mogelijke oplossingen.
Inspectiebericht	De resultaten van dit onderzoek zijn tevens verwerkt in de vorm van het inspectiebericht 'Geregeld(e) rust'.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV concludeert dat de formulering en toepassingsmogelijkheden van de ATW de naleving daarvan binnen de politieorganisatie niet in de weg staan. De onlangs gewijzigde ATW biedt ook de bijzondere politiediensten een groter aantal mogelijkheden om de noodzakelijke arbeids- en rusttijden na te leven.

Belangrijke oorzaak van de ATW-problematiek is dat de houding en het gedrag van leidinggevenden en medewerkers niet gericht zijn op naleving van de ATW. De oplossing van de knelpunten ligt in aanscherping van de bedrijfsvoering. Het gaat vooral om de wil te sturen op naleving van de ATW door het management binnen alle lagen van de korpsen. Kennis van de ATW en inzicht in de knelpunten binnen de eigen organisatie zijn noodzakelijke randvoorwaarden daarbij.

Vervolg

De minister van BZK heeft de korpsbeheerders gevraagd om in het kader van het beheer het onderwerp 'naleving van de ATW' nadrukkelijk aan de orde te stellen. Bovendien heeft zij verzocht om in het regionale college alert te zijn op een gerichte afstemming van de beschikbare capaciteit ten opzichte van de planning van activiteiten. In de prestatiecontracten 2007 zijn afspraken gemaakt over een te bereiken daling van het aantal ATW-overtredingen. De minister van BZK heeft aangegeven dat ze afhankelijk van de resultaten over 2007 zich op aanvullende maatregelen zal beraden.

De aanbevelingen uit het rapport worden binnen het project Basisvoorziening Capaciteitsmanagement opgepakt en vervolgens (waar nodig) geïmplementeerd.

NALEVING REGELING INFORMATIEBEVEILIGING POLITIE

Titel rapport	'Samen werken, samen beveiligen. Informatiebeveiliging bij de Nederlandse politie'
Aanleiding	Informatiebeveiliging is een essentiële voorwaarde voor een goed verloop van alle werkprocessen bij de politie. In 1997 stelden de ministers van BZK en van Justitie de Regeling Informatiebeveiliging Politie (RIP) vast en is een Stelsel voor Informatiebeveiliging ontwikkeld. Het jaar 2005 was daarbij voorzien als oogstjaar voor de implementatie van de informatiebeveiliging bij de politie.
Doel	Vaststellen of de uit de RIP en het Stelsel voor Informatiebeveiliging voortvloeiende verplichtingen door de korpsen zijn geïmplementeerd.

Conclusies en aanbevelingen

Het algemene beeld is dat de politie actief met informatiebeveiliging bezig is, zij het wel op een uitvoerings- en taakgerichte wijze. Op incidenten wordt over het algemeen adequaat gereageerd, maar wat ontbreekt is een duidelijke planmatige en structurele aanpak van de informatiebeveiliging. Hoewel een beperkt aantal korpsen veel onderdelen van het Stelsel voor Informatiebeveiliging (zoals coördinatie en evaluatie) goed heeft geïmplementeerd, is er niet één die op alle punten goed scoort. Bovendien is de variatie tussen de korpsen nog erg groot. Dit vormt een algemeen risico door de toename van de informatie-uitwisseling tussen de korpsen en het groeiend gebruik van landelijk werkende systemen; zwakke korpsen zijn daarin de 'zwakste schakel'.

Binnen de politie wordt de mening gedeeld dat het Stelsel niet meer actueel is en onderhoud behoeft.

De Normstelling Inrichting Interceptiefaciliteiten (m.b.t. de tapkamers) is in 2004 aan de Regeling Informatiebeveiliging Politie toegevoegd. Een deel van de interceptie vindt centraal plaats in de korpsen, een ander deel wordt centraal verzorgd door de Unit Landelijke Interceptie van het KLPD. Ten aanzien van de beveiliging bij de interceptie concludeert de Inspectie dat bij de meeste korpsen het beleid en de organisatorische maatregelen nog onvoldoende zijn ontwikkeld en geborgd. Niet op alle onderdelen wordt daarom aan de Normstelling voldaan. Maatregelen worden wel genomen maar van een planmatige aanpak is daarbij doorgaans geen sprake.

Vervolg

De minister van BZK heeft de korpsbeheerders gevraagd om een reactie op het rapport van de Inspectie. In reactie hierop geeft het Korpsbeheerdersberaad aan dat de korpsbeheerders zich kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen van de Inspectie OOV. De Raad van Hoofdcommissarissen zal een project starten om de aanbevelingen uit te voeren. Daarnaast zal het Korpsbeheerdersberaad een voorstel ontwikkelen voor de aanpak van de urgente punten zoals de Normstelling Inrichting Interceptiefaciliteiten. Daarbij zal een koppeling tot stand worden gebracht met het project implementatie Wet politiegegevens, om zo efficiënt mogelijk de benodigde implementatie-inspanning voor beide projecten te benutten. De planvorming en uitvoering van de aanbevelingen zal plaatsvinden in nauw overleg met het ministerie van BZK.

BOVENREGIONALE RECHERCHE

Titel rapport	'Evaluatie-onderzoek bovenregionale recherche. Van kernteam naar BR. Een succes?!'
Aanleiding	Als onderdeel van de versterking van de opsporing zijn in 2004 de nationale en bovenregionale recherche opgericht. De organisatie van de structuur van de bovenregionale recherche is vastgelegd in de Regeling nationale en bovenregionale recherche. Bij de oprichting van de bovenregionale recherche is afgesproken om deze nieuwe structuur op termijn te evalueren.
Doel	Inzicht verkrijgen in het functioneren van de Bovenregionale Recherche in relatie tot de doelstellingen die bij de start zijn geformuleerd.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV concludeert dat met de huidige organisatie van de bovenregionale recherche uitvoering is gegeven aan de doelstellingen die aan de Regeling ten grondslag liggen. Na de opbouwfase dient nu de sturing en richting van de bovenregionale recherche verder uitgebouwd te worden. Aanbevelingen ter verbetering worden gedaan op de onderdelen sturing (zorgen voor balans in sturing op basis van informatie 'van boven af' en op zaaksniveau 'van onder op'), personeelsbeleid (extra aandacht op onderwerpen als eenduidige rechtspositie, terugkeergarantie en loopbaanpaden) en informatievoorziening (de toegevoegde waarde van bestuurlijke dossiers dient in het licht van integrale sturing meer benut te worden).

Vervolg

In hun beleidsreactie¹⁹ op het rapport van de Inspectie geven de ministers van BZK en van Justitie aan hoe de aanbevelingen van de Inspectie opgepakt zullen worden. Tevens informeren de ministers in deze reactie de Tweede Kamer over hun eerder genomen besluit (d.d. 28 november 2007) tot aanpassing van de gebiedsindeling van de bovenregionale recherche²⁰. Bij dit besluit is rekening gehouden met de uitkomsten van de evaluatie van de bovenregionale recherche en de criteria die de Inspectie OOV als kritische succesfactoren in haar onderzoek noemt.

In de samenwerkingsafspraken politie 2008 is vastgelegd dat de korpsbeheerders onderzoek doen naar de vormgeving van de structurele bovenregionale samenwerking tussen de korpsen. Naar aanleiding van dit onderzoek zal in 2008 worden gediscussieerd over de indeling van samenwerkingsgebieden en schaalgrootte bij de politie. Deze discussie zal eind 2008 tot uitkomsten moeten leiden.

BURGERRAADPLEGING IN DE POLITIEPRAKTIJK

Titel rapport	'De burger kan ons nog meer vertellen... Een onderzoek naar de toepassing van burgerraadpleging door de Nederlandse politie'
Aanleiding	Op allerlei niveaus worden door de overheid activiteiten ondernomen om de burger in toenemende mate bij beleidsvorming en de uitvoering van beleid te betrekken. Dit is gericht op een meer participatief, minder bureaucratisch en meer burgergericht overheidsoptreden. De politie is zich in toenemende mate bewust van het feit dat bij het bepalen van politieke activiteiten de visie van de burger waarvoor die activiteiten bedoeld zijn, van groot belang is. Termen als 'van buiten naar binnen werken' en 'de burger centraal' worden steeds vaker in korpsen gebruikt.
Doel	Het verkrijgen van een totaaloverzicht van de verschillende toegepaste vormen van burgerraadpleging bij de Nederlandse politie en het bieden van handreikingen aan de korpsbeheerders en korpschefs voor een succesvolle toepassing van burgerraadpleging in de praktijk.

¹⁹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2007-2008, 29628, nr. 80

²⁰ Hierbij kunnen de regionale politiekorpsen Utrecht, Gooi- en Vechtstreek en Flevoland samen een bovenregionaal researchteam gaan vormen.

Conclusies en aanbevelingen

Burgerraadpleging, als één van de vormen van burgerparticipatie, leeft in de korpsen. De ontwikkeling ervan verkeert echter nog in een beginstadium. In een enkel korps wordt het instrument korpsbreed toegepast. In de meest korpsen gaat het echter nog om tamelijk geïsoleerde initiatieven. De aangetroffen vormen verschillen sterk en er wordt nog gezocht naar de juiste vorm en inhoud. Daarbij wordt onvoldoende gebruik gemaakt van al door andere korpsen opgedane ervaringen. Het is wenselijk dat zulke ontwikkelingen, bij gebleken succes, worden getoetst aan expliciet geformuleerd korpsbeleid en goed worden geborgd. De aanbevelingen bestaan uit handreikingen voor een succesvolle toepassing van burgerraadpleging zoals die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

Vervolg

De minister van BZK onderschrijft de aanbevelingen aan de korpsen voor het verbeteren van burgerraadpleging. De Raad van Hoofdcommissarissen ontwikkelt momenteel een visie op burgerparticipatie (een verdergaande vorm van burgerraadpleging). De resultaten van het onderzoek van de Inspectie worden hierin betrokken.

BEREIKBAARHEID VAN DE POLITIE VOOR MELDINGEN

Titel rapport	'Melden, niet voor niets. Een onderzoek naar de bereikbaarheid van de politie voor meldingen en naar de uitvoering van het meldingenproces'
Aanleiding	Naar de primaire bereikbaarheid (telefonisch, via internet) van de politie wordt geregeld onderzoek gedaan. Of ook de aansluiting van de back-office en de afhandeling goed is geregeld, is minder duidelijk. Omdat burgermeldingen van grote waarde zijn voor de informatiepositie van de politie, heeft de Inspectie OOV onderzoek verricht naar de uitvoering van het meldingenproces (intake, opvolging en afhandeling) en de registratie daarvan bij de regiokorpsen, met name voor wat betreft niet-spoedeisende meldingen. Ook de kwaliteit van de meldingenregistratie is onderzocht.
Doel	Het bieden van handvatten aan de regiokorpsen voor, en aan te zetten tot, een adequate inrichting van het totale meldingenproces.

Conclusies en aanbevelingen

De wijze waarop korpsen bereikbaar zijn voor burgers die een melding willen doen, is over het algemeen goed geregeld. Het beleid in de korpsen ten aanzien van het meldingenproces is echter vaak nog versnipperd, waardoor er in de meeste korpsen geen overallvisie op het totale meldingenproces is. Aanbevolen wordt een dergelijke overallvisie, ten minste per korps, te ontwikkelen. Niet alle onderdelen van het meldingenproces worden consequent geregistreerd. De Inspectie OOV beveelt de Raad van Hoofdcommissarissen aan een landelijk eenduidige servicemodule te ontwikkelen voor de registratie van het verloop van niet-spoedeisende meldingen.

De communicatie met de burger die een melding doet, verloopt over het algemeen goed. Dit betreft dan met name de intakekant. Het is echter ook belangrijk dat korpsen altijd spoedig ná afhandeling van een melding de burger informeren wat er met de melding is gedaan.

Vervolg

De minister van BZK onderschrijft de conclusie van de Inspectie dat het gehele proces van de meldingen aandacht behoeft, omdat een goed meldingenproces cruciaal is voor de informatiepositie van de politie. De minister vindt het verheugend om vast te stellen dat vele korpsen het knelpunt ten aanzien van het achteraf informeren van burgers onderkennen en recentelijk diverse trajecten zijn gestart om hierin verbeteringen aan te brengen. Het Korpsbeheerdersberaad en de Raad van Hoofdcommissarissen komen naar verwachting in de loop van 2008 met een reactie op het rapport.

KLACHTBEHANDELING DOOR KORPSEN (RAPPORTAGE EN INSPECTIEBERICHT)

Titel rapport	'Klagen staat vrij. Een onderzoek naar de klachtbehandeling bij de politie'
Aanleiding	Het is voor de politie van belang dat haar optreden door de burger wordt begrepen en wordt geaccepteerd. In situaties waarin dit niet het geval is en burgers hierover klagen, dient een goede klachtbehandeling ertoe te leiden dat conflictsituaties tussen politie en burger worden opgelost.
Doel	Het stimuleren van de korpsen – waar nodig – om de klachtbehandeling in de korpsen te verbeteren.
Inspectiebericht	De resultaten van dit onderzoek zijn tevens verwerkt in de vorm van een inspectiebericht ('Klagen staat vrij'), met daarin ook vijf interviews met klachtencoördinatoren.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV concludeert dat de korpsen serieus omgaan met klachten van burgers. Ieder korps heeft een klachtencoördinator en er wordt veel energie gestoken in de klachtbehandeling. Ondanks het bestaan van een landelijke modelregeling is er diversiteit in klachtenregelingen in de korpsen. Aanbeveling aan de Raad van Hoofdcommissarissen en het Korpsbeheerdersberaad is om te komen tot één landelijk uniforme klachtenregeling voor de korpsen. Tevens wordt aanbevolen op korte termijn een (landelijk) uniform klachtenregistratiesysteem te ontwikkelen. Daarnaast wordt geadviseerd om de klachtenregeling uitgebreid en vindbaar op internet te publiceren en de inrichting van (een vorm van) een landelijk platform voor de klachtencoördinatoren te stimuleren en te faciliteren.

Vervolg

De minister van BZK heeft in een brief aan het Korpsbeheerdersberaad en de Raad van Hoofdcommissarissen de aanbevelingen uit het rapport overgenomen. De voorzitters van deze beraden hebben aangegeven dat onderzocht wordt in hoeverre de bestaande klachtenregelingen van de korpsen in overeenstemming zijn met de landelijke modelklachtenregeling en op welke wijze de klachtenregeling uitgebreid en vindbaar op internet gepubliceerd kan worden. De voorziening tot samenwerking Politie Nederland onderzoekt de mogelijkheden om één landelijk uniform registratiesysteem te hanteren. Ook zal de politie een landelijk platform voor de klachtencoördinatoren oprichten. Dit inspectieonderzoek wordt meegenomen in het geplande evaluatieonderzoek van het ministerie van BZK naar politiekklachten in 2008. Op basis van deze evaluatie wordt bezien of de klachtenregeling uit de wet nog voldoet.

BESCHOUWING OFFICIER VAN DIENST POLITIE

Titel rapport	'Kiezen en delen? Beschouwing over de functie van Officier van Dienst bij de politie'
Aanleiding	In de Referentiekaders Conflict en Crisisbeheersing 1999 en 2002 hebben de korpsen een start gemaakt met de normering van de functie van Officier van Dienst bij de politie (OvD-P). Ontwikkelingen op het gebied van interne regelingen en opleidingen voor deze functie zijn voor de Inspectie OOV aanleiding geweest om te kijken naar de taak en functie van de OvD-P
Doel	Het leveren van een bijdrage aan de verdere vormgeving van de functie door de korpsen door inzicht in de wijze waarop de korpsen feitelijk invulling geven aan de kwaliteit van de functie van OvD-P.

Conclusies en aanbevelingen

Een analyse van de taken van de OvD-P levert een profiel op, waarin een 24-uurs aanwezigheid van de operationele leiding en sturing van de politie-eenheden 'op straat' centraal staat. Omdat het toetsingskader voor taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de OvD besloten ligt in de reguliere organisatie van de korpsen, is de uitvoering van de referentiekaders overgelaten aan de individuele korpsen. Hierdoor is er geen eensluitende taakomschrijving. Met het oog op multidisciplinaire opschaling en samenwerking is in een aantal korpsen hierdoor sprake van een scheiding in taken en verantwoordelijkheden door aanwijzing van twee functies. Om de kwaliteit van de in aard en verantwoordelijkheid uiteenlopende taken in de praktijk te borgen, benoemt de Inspectie OOV aandachtspunten in het licht van een mogelijke tweedeling in werkzaamheden. Deze aandachtspunten hebben betrekking op het profiel van de Officier van Dienst. Zij doelen – in navolging van praktijkgevallen – op een mogelijke functionele scheiding in taken. Enerzijds een op het individuele korps afgestemde functie die betrekking heeft op de directe leiding van het dagelijkse operationele proces. Anderzijds de functie waarbij sprake is van regie over politieke maatregelen in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden met de andere hulpdiensten, waarbij een uniforme basis van de functie mede met het oog op de kwaliteit van de samenwerking en uitwisseling tussen korpsen wel geëigend is. De Inspectie benoemt daarbij aandachtspunten die betrekking hebben op kwaliteitsborging van de functionarissen door een samenhangend pakket van (uniforme) taken, competenties, opleiding en oefening en de beschikbaarheid van de functionaris.

Vervolg

De rapportage is vanwege haar aard (een beschouwing) alleen aan het politieveld aangeboden. Eind 2008 zal de Inspectie OOV bezien hoe de functie zich ontwikkeld heeft.

KETENSAMENWERKING JUSTITIËLE THEMA'S

Aanleiding	Voor de ketensamenwerking op justitiële thema's wordt al veel georganiseerd. Een specifieke benadering vanuit de invalshoek van de politie, van belang voor de kwaliteit van de taakuitvoering van de politie, is er echter nog niet. De Inspectie OOV heeft hiernaar een oriënterend onderzoek verricht.
Doel	Het verkrijgen van inzicht in de knelpunten en good practices die de politie en het Openbaar Ministerie bij de justitiële thema's 'veelplegers' en 'huiselijk geweld' ervaren.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV constateert dat er, zowel bij politie als bij justitie, veel ontwikkeld en gebeurd is op de twee prioriteiten 'veelplegers' en 'huiselijk geweld'. Er is in ruime mate sprake van een bewustzijn tot ketensamenwerking, waarbij er weliswaar knelpunten zijn te constateren, maar er ook al gewerkt wordt aan oplossingen voor een aantal knelpunten. Deze knelpunten hebben voornamelijk betrekking op de samenwerking tussen enerzijds justitie/politie en de hulpverleningsinstellingen en anderzijds tussen justitie/politie en de gemeente, en variëren van heel praktische, randvoorwaardelijke onderwerpen (bijvoorbeeld capaciteitsproblemen bij partners) tot onderwerpen als registratie en informatie-uitwisseling. Daarnaast constateert de Inspectie dat er veel onderzoek plaatsvindt of recentelijk heeft plaatsgevonden op de genoemde thema's. De Inspectie OOV geeft de betrokken beleidsdirecties van de ministeries van BZK en van Justitie in overweging om, in samenspraak met de Raad van Hoofdcommissarissen, een coördinatie uit te voeren op deze onderzoeken, zodat de uitkomsten maximaal benut kunnen worden.

Vervolg

Vanwege de constatering dat er veel in beweging en onderzocht is, is geconcludeerd dat een verdere uitvoering van het onderzoek door de Inspectie OOV naar ketensamenwerking op justitiële thema's, vanuit de politieke invalshoek, momenteel geen toegevoegde waarde heeft. Via een breed verspreide brief zijn onder andere de betrokken beleidsdirecties en de Raad van Hoofdcommissarissen geïnformeerd over de uitkomsten van dit oriënterend onderzoek.

'MAASMEISJE'

Titel rapport	'Brede zorgcoördinatie noodzakelijk, Onderzoek naar de hulpverlening rond het meisje Gessica'
Aanleiding	Naar aanleiding van de dood van het meisje Gessica ('Maasmeisje') hebben de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie OOV op verzoek van de stadsregio en de gemeente Rotterdam gezamenlijk onderzoek gedaan bij de instellingen (o.a. scholen en politie) voor zover zij te maken hadden met Gessica en haar gezin. Doel van dit onderzoek was het leveren van een bijdrage aan de verbetering van de ketenproblematiek. De Inspectie OOV heeft als input voor dit rapport onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van de politie Rotterdam-Rijnmond.
Doel	Het doel van het onderzoek was het verschaffen van inzicht in de wijze waarop politie Rotterdam-Rijnmond betrokken is geweest bij het gezin van Gessica en Gessica zelf. Het onderzoek richtte zich op de aspecten informatie-uitwisseling, verantwoordelijkheidstoedeling, risicotaxaties, afspraken en voortgangsbewaking, protocollen en het feitelijk handelen van de politie.

Conclusies en aanbevelingen

In haar deelonderzoek heeft de Inspectie OOV geconstateerd dat de politie Rotterdam-Rijnmond adequaat heeft gehandeld.

In de gemeenschappelijke rapportage is onder andere geconcludeerd dat de signalering van problemen met Gessica niet steeds tot de juiste acties heeft geleid. Tevens waren de risicofactoren in het gezin en de omgeving onvoldoende in beeld bij de hulpverleners en andere betrokkenen en was de informatie-uitwisseling tussen ketenpartners te beperkt. Daarnaast is er nooit sprake geweest van brede zorgcoördinatie. Geadviseerd wordt om onder andere te komen tot een centraal punt voor de zorgcoördinatie en tot één centraal geregisseerd instrumentarium voor signalering en risicotaxatie.

Vervolg

De gemeenschappelijke eindrapportage is op 16 mei 2007 gepresenteerd. De gemeente Rotterdam en de stadsregio Rotterdam hebben mede naar aanleiding van de dood van Gessica een aantal maatregelen genomen. Daarnaast is het actieprogramma 'Ieder kind wint' gepresenteerd.

STAAT VAN HET NEDERLANDSE POLITIEONDERWIJS 2007 (RAPPORTAGE EN INSPECTIEBERICHT)

Titel rapport	'De Staat van het Nederlandse politieonderwijs 2007. Politieonderwijs: fundament voor professionaliteit'
Aanleiding	Eén van de formele taken van de Inspectie OOV is het eens in de vier jaar opmaken van de Staat van het Nederlandse politieonderwijs.
Doel	Een nadere analyse van de conclusies en aanbevelingen die de Inspectie in de afgelopen jaren heeft gedaan over het Nederlandse politieonderwijs binnen het samenhangend stelsel, verzorgd door de Politieacademie.
Inspectiebericht	De resultaten van dit onderzoek zijn tevens verwerkt in de vorm van een inspectiebericht ('Politieonderwijs: fundament voor professionaliteit'), met daarin ook interviews met bestuurders, praktijkcoaches en studenten.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie stelt vast dat het vernieuwde politieonderwijs bijdraagt aan de realisatie van een professionele politieorganisatie en dat de Politieacademie met de invoering van competentiegericht onderwijs voorloopt op het reguliere onderwijs. De uitvoering van het competentiegerichte politieonderwijs blijft wel de nodige aandacht vragen, zowel tijdens de periode dat de studenten les krijgen aan de Politieacademie als tijdens de periode van werkend leren in de korpsen. Aandachtspunten liggen onder andere op het terrein van een inhoudelijke terugkoppeling op de leeropdrachten en de aansluiting van het politieonderwijs met het reguliere onderwijs. De Inspectie benadrukt het belang van een up-to-date opgeleid en in aantal voldoende docentenkorps en pleit voor het spoedig invoeren van een studentenvolgsysteem. Voor het postnitiële onderwijs verdient het bijhouden van de rendementcijfers hoge prioriteit. Ook is een zorgvuldig personeelsarrangement bij de korpsen met een daarop afgestemd opleidings- en instroombeleid noodzakelijk. Het gaat hierbij om zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de instroom.

Vervolg

In april 2007 heeft de minister van BZK de PolitieOnderwijsRaad verzocht te adviseren over de resultaten van het Programma evaluatie politieonderwijs van de Politieacademie, in samenhang met de Staat van het Nederlandse politieonderwijs 2007 van de Inspectie OOV. Op basis van onder andere dit advies heeft de Politieacademie het Programma Versterking Politieprofessie ingesteld. In dit versterkingsprogramma wordt aangegeven op welke wijze de Politieacademie de aanbevelingen uit een aantal evaluatieonderzoeken, waaronder de Staat van het Nederlandse Politieonderwijs 2007, ter hand zal nemen. De Inspectie zal de voortgang van de knelpunten monitoren.

JAARLIJKSE ONDERZOEKEN 2007 BIJ DE ONDERWIJSGROEPEN NOORD-OOST (FAP-LOCATIES APELDOORN EN LEEUWARDEN), WEST (FAP-LOCATIES DEN HAAG EN AMSTERDAM) EN ZUID (FAP-LOCATIES EINDHOVEN EN ROTTERDAM)

Aanleiding	Het jaarlijkse onderzoek maakt deel uit van de taak die in de Wet op het LSOP en het politieonderwijs aan de Inspectie is toebedeeld.
Doel	Vaststellen of er voortgang is in de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. De conclusies uit de bestandsopname 2003/2004 en uit het jaarlijkse onderzoek 2006 vormen het vertrekpunt van dit onderzoek.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie signaleert bij de verschillende onderwijsgroepen zowel vooruitgang als verbeterpunten op de onderzochte thema's voorlichting, didactiek, studeerbaarheid, studentenvolgsysteem en portfolio, leren en ICT, periode van werkend leren, examinering, bijdrage regionale opleidingscentra en kwaliteitsborging en -verbetering. Academiebrede knelpunten die zijn geconstateerd hebben betrekking op de inhoud en organisatie van de examinering, de terugkoppeling op de leeropdrachten, de benutting van de onderwijstijd/studielast, de ontwikkeling van een studentenvolgsysteem, de samenwerking met de korpsen en de samenwerking met de regionale opleidingsinstituten.

Vervolg

Per onderwijsgroep zijn de bevindingen gerapporteerd in een brief aan het College van Bestuur. Met het College van Bestuur van de Politieacademie heeft de Inspectie gesproken over de academiebrede knelpunten. De Politieacademie heeft de knelpunten opgenomen in het Programma Versterking Politieprofessie van de Politieacademie. Bij de opleidingslocatie Apeldoorn zal, gelet op eerdere resultaten, in 2008 een kwaliteitsonderzoek worden uitgevoerd aan de hand van het waarderingskader van de Inspectie OOV.

SAMENWERKING TUSSEN POLITIEACADEMIE EN KORPSEN

Titel rapport	'Politieacademie en korpsen, partners in onderwijsontwikkeling'
Aanleiding	Een belangrijk kwaliteitskenmerk van beroepsonderwijs is dat dit goed aansluit op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk. In eerdere onderzoeken van de Inspectie zijn er op dit gebied knelpunten naar voren gekomen die lijken samen te hangen met de samenwerking tussen de Politieacademie en de korpsen.
Doel	Een nadere analyse van de samenwerking tussen de Politieacademie en de korpsen bij de tweede fase van de onderwijsontwikkeling van de postinitiële leergangen.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie spreekt haar waardering uit over de samenwerking binnen de ontwikkelgroepen. Bovendien is zij positief over de wijze waarop de politiekundige validatie van grote delen van het rechercheonderwijs heeft plaatsgevonden. Daarnaast constateert de Inspectie een aantal knelpunten. Deze hebben betrekking op het grotendeels ontbreken van politiekundige validatie van het overige onderwijs, de opdracht aan de ontwikkelgroepen, de criteria voor de samenstelling van de ontwikkelgroepen en de selectie van de korpsdeelnemers en het deelnemen aan de ontwikkelgroepen vanuit de korpsen op persoonlijke titel. De Inspectie vraagt bovendien aandacht voor twee factoren die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van de samenwerking. Dit zijn de toenemende vraag naar onderwijs en de aard van het onderwijs.

Vervolg

De conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek zijn meegenomen in de Staat van het Nederlandse politieonderwijs 2007. In het Programma Versterking Politieprofessie geeft de Politieacademie aan op welke wijze ze de aanbevelingen uit een aantal evaluatieonderzoeken, waaronder de Staat van het Nederlandse Politieonderwijs 2007, ter hand zal nemen.

PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK DOMEIN POLITIELEIDERSCHAP

Titel rapport	'Periodiek Kwaliteitsonderzoek Domein Politieleiderschap. Operationeel leidinggevende leergang'
Aanleiding	De Inspectie OOV voert, volgens de Wet op het LSOP en het politieonderwijs, een periodiek kwaliteitsonderzoek uit bij alle politieonderwijsinstituten. Dit onderzoek is nader toegespitst op de Operationeel Leidinggevende Leergang (OLL), onderdeel van het domein Politieleiderschap.
Doel	Het vormen van een beeld van de kwaliteit van de OLL.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV constateert dat veel knelpunten bekend zijn en dat de Politieacademie acties ter verbetering in gang heeft gezet of voorbereidt. Wel wordt speciaal aandacht gevraagd voor de doelgroep van de leergang, de vorderingen van de studenten en voor de benutting van de onderwijscapaciteit. Verder noemt de Inspectie als punten van verbetering: de vrijblijvendheid van het onderwijs, het gebruik van individuele leerroutes, reflectieverlagen, portfolio en Blackboard, onderdelen van de periode dat de studenten in de politiepraktijk moeten leren, de procedure om in aanmerking te komen voor vrijstellingen op basis van eerder verworven competenties en de inhoud van de proeven van bekwaamheid.

Vervolg

In de beleidsreactie op het rapport geeft de Politieacademie aan dat zij bezig is met een herontwikkelingsproces voor het domein Politieleiderschap. Het resultaat van dit proces wordt in de loop van 2007 en 2008 geïmplementeerd. De Politieacademie heeft aangegeven de door de Inspectie gesignaleerde knelpunten te verwerken in een plan van aanpak ter verbetering van de leergang.

JAARLIJKS ONDERZOEK BIJ HET DOMEIN VERKEER & MILIEU

Aanleiding	Het jaarlijkse onderzoek maakt deel uit van de taak die in de Wet op het LSOP en het politieonderwijs aan de Inspectie is toebedeeld.
Doel	Vaststellen of er voortgang is in de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs bij het domein. De conclusies uit het periodiek kwaliteitsonderzoek dat in 2005/2006 bij het domein Verkeer & Milieu is uitgevoerd vormde het vertrekpunt van dit onderzoek.

Conclusies en aanbevelingen

Vooraf wat betreft de leergang politie milieuspecialist heeft de Inspectie OOV positieve zaken geconstateerd tijdens dit jaarlijkse onderzoek, zoals de aansluiting van de leeropdrachten op de praktijk. Wel is het de Inspectie opgevallen dat een aantal naar aanleiding van het periodiek kwaliteitsonderzoek aangekondigde verbeteracties nog niet van de grond is gekomen of vertraging heeft opgelopen. Dit geldt onder andere voor het studentenvolgsysteem, maar ook voor de onderwijskundige validatie van de leergang politie verkeersspecialist en het implementeren van onderwijsovereenkomsten en leerovereenkomsten. De Inspectie OOV heeft aanbevelingen gedaan die gericht zijn op het gehele domein en met name op de leergang politie verkeersspecialist in het bijzonder. Het betreft bijvoorbeeld aanbevelingen over de politiekundige en onderwijskundige validatie van de leergang politie verkeersspecialist, de invulling van vacatures en de kwaliteit van de examinering.

Vervolg

De bevindingen van dit onderzoek zijn gerapporteerd in een brief aan het College van Bestuur van de Politieacademie en aan de korpsbeheerders en korpschefs. De Inspectie OOV zal in 2008 een kwaliteitsonderzoek uitvoeren naar het domein Verkeer & Milieu, waarin onder andere wordt nagegaan of de politiekundige en onderwijskundige validatie van de leergang politie verkeersspecialist volgens de planning is afgerond.

BRANDWEER EN GENEESKUNDIGE HULPVERLENING BIJ ONGEVALLLEN EN RAMPEN

OPKOMSTTIJDEN BRANDWEER

Titel rapport	'Operationele prestaties brandweezorg 'opkomsttijden'. Knelpunten en oplossingen'
Aanleiding	Het is van belang dat de brandweer tijdig bij een incident ter plaatse is om effectief hulp te kunnen verlenen. In het onderzoek Bestuurlijke aansturing brandweezorg ²¹ van de Inspectie OOV in 2006 bleek dat 60% van de gemeenten geen informatie kon verschaffen over de operationele prestaties in de vorm van opkomsttijden. Van de gemeenten die wel informatie over de opkomsttijden konden leveren, bleek de meerderheid hun eigen vastgestelde normen flink te overschrijden.
Doel	Beschrijven van de daadwerkelijke opkomsttijden en de mate van overschrijding van gestelde normen van de brandweer in 2006, en het verkrijgen van inzicht in de knelpunten en oplossingsmogelijkheden bij (grote) overschrijding van de opkomsttijden.

Conclusies en aanbevelingen

In veel gemeenten blijkt vooral in de dagsituatie de opkomsttijd de afgelopen jaren (fors) te zijn toegenomen. Volgens de CBS-statistiek wordt in 30% van de gevallen een opkomsttijd binnen acht minuten gehaald, ten opzichte van 54% in 2000. Het grootste knelpunt ligt bij de uitruktijd, door onder meer de lange opkomsttijd naar de kazerne door vrijwilligers. Overige knelpunten zijn onder andere het grote aantal loze meldingen, verkeersregulerende maatregelen en beperkte bestuurlijke aandacht.

Het onderzoek heeft een scala aan ideeën en maatregelen opgeleverd die kunnen bijdragen aan het verbeteren van de opkomsttijden. De oplossingen variëren van het anders organiseren van de repressieve organisatie, het toepassen van rookmelders in woningen tot het terugdringen van loze meldingen. Om de discussie over opkomsttijden in regio's te ondersteunen en de (bestuurlijke) keuzes te vergemakkelijken is er in het rapport een hulpmiddel opgenomen dat het op eenvoudige wijze mogelijk maakt de verschillende (locale) knelpunten en oplossingen in beeld te brengen. Tevens heeft de Inspectie OOV aan elke regio de regiospecifieke gegevens beschikbaar gesteld.

Vervolg

De minister van BZK heeft met zorg kennis genomen van de conclusies van de Inspectie OOV en onderschrijft de door de Inspectie OOV gepresenteerde oplossingsrichtingen. Om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio en gemeente te krijgen, zal de minister van BZK bandbreedten voor opkomsttijden voor de brandweer vastleggen in het bij de Wet veiligheidsregio's behorende Besluit Veiligheidsregio's. Ten aanzien van het treffen van preventieve maatregelen is begin 2007 het Actieprogramma Brandveiligheid²² aan de Tweede Kamer aangeboden. Binnen dit actieprogramma worden instrumenten ontwikkeld die de verantwoordelijken in alle fasen van het bouw- en gebruiksproces kunnen ondersteunen bij het borgen van brandveiligheid.

²¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2006-2007, 29517, nr. 22

²² Kamerstukken II, vergaderjaar 2006-2007, 26956, nr. 46

BRANDWEEREXAMINERING

Titel rapport	'De examinering van het brandweeronderwijs'
Aanleiding	In 2003 heeft de Inspectie OOV in een onderzoek naar de kwaliteit van de examinering van het brandweeronderwijs geconcludeerd dat het toenmalige opleidings- en examensysteem onvoldoende mogelijkheden bood om te kunnen garanderen dat er in alle gevallen sprake is van een goede, ordelijke en transparante uitvoering van het examensysteem. Gezien het belang van examinering als waarborg dat afgestudeerden in voldoende mate in de beroepspraktijk kunnen functioneren, heeft de Inspectie OOV in 2007 een vervolgonderzoek uitgevoerd.
Doel	Inzicht krijgen in het proces van examinering van het brandweeronderwijs vanaf de ontwikkeling van de examens tot en met de afname en beoordeling ervan.

Conclusies en aanbevelingen

De Inspectie OOV constateert dat het Nbbe met grote voortvarendheid bezig is met de vernieuwing van het palet aan examens. Een grotere externe gerichtheid van het Nbbe door onder andere te voorzien in een van het Nbbe onafhankelijke vakinhoudelijke en onderwijskundige validatie, kan het ontwikkelproces volgens de Inspectie ten goede komen. De Inspectie is van oordeel dat de invoering van het digitale examenplanning en reserveringsstelsel door het Nbbe een belangrijke verbetering is in de organisatie van de examens. Zorgelijk acht de Inspectie de controle op de deskundigheid van de examinatoren. Zij adviseert het Nbbe het geformuleerde beleid, om te gaan werken met kwalificatieprofielen voor examinatoren en het stellen en controleren van toelatingseisen, in de praktijk te brengen. De Inspectie OOV constateert verder dat de kwaliteit van de examinatoren nog steeds niet is geborgd. De Inspectie beveelt het Nbbe daarom aan op korte termijn een plan van aanpak op te stellen waarin een traject ter professionalisering van het korps aan examinatoren in al zijn facetten is uitgewerkt, en dit plan uit te voeren. Daarnaast adviseert de Inspectie over te gaan tot de instelling van de Commissie van Beroep voor de Examens, zoals gebruikelijk in het beroepsonderwijs.

Vervolg

Bij het ter perse gaan van het jaarverslag 2007 van de Inspectie OOV was de beleidsreactie van de minister van BZK op dit rapport nog niet bekend. Tegelijkertijd met het aanbieden van het rapport 'De examinering van het brandweeronderwijs' aan de Tweede Kamer zal de minister van BZK ook haar beleidsreactie op dit rapport aanbieden.

RISICOANALYSE DOMEIN GHOR

Titel rapport	'Risicoanalyse domein GHOR. Wat zijn de belangrijkste knelpunten, bedreigingen en kansen voor de organisatie van de GHOR?'
Aanleiding	De Inspectie OOV houdt toezicht op de structuur, processen en actoren binnen de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), die primair gericht zijn op (aspecten van) de openbare orde en veiligheid. Goed toezicht vereist een actueel beeld van de stand van zaken en normen of criteria om dit te kunnen beoordelen. Ook moeten kritieke aspecten worden benoemd. Dat zijn aspecten van de structuur, processen en actoren die van cruciaal belang zijn voor een optimaal functioneren van de organisatie van de GHOR.
Werkwijze en doel	Naast een literatuurstudie heeft de Inspectie OOV in 2007 twee expertmeetings georganiseerd. Aan experts is gevraagd actuele knelpunten, kansen en bedreigingen voor de organisatie van de GHOR te inventariseren en prioriteren. De resultaten van de twee expertmeetings zijn onderling en met de resultaten van de literatuurstudie vergeleken. Doel was relevante toezichtthema's voor beleid en veld te identificeren.

Conclusies en aanbevelingen

In de rapportage zijn vijf kernthema's geïdentificeerd. Het eerste thema is de daadwerkelijke bestuurlijke interesse in de GHOR. Zeker in vergelijking met de andere hulpverleningsdiensten is de aandacht en betrokkenheid bij het bestuur beperkt. Daarnaast ontbreekt het aan herkenbaarheid van de GHOR, zowel intern (binnen de witte kolom) als voor de brandweer en politie. Dit bemoeilijkt ook het maken van bindende afspraken en werkt diversiteit in optreden in de hand. Daardoor vormt de coördinatie binnen de eigen kolom enerzijds en de afstemming met brandweer en politie anderzijds een groot probleem. Het vierde thema is het ontbreken van beleidsmatige regie. Effectief beleid vraagt om nauwe samenwerking en afstemming tussen de verantwoordelijke ministeries van BZK en VWS. Discrepancie in sturing en tegengesteld beleid moet voorkomen worden. Het laatste thema is het leeragentschap. Door lopende initiatieven en kennis te bundelen en actief uit te dragen, hoeft het wiel niet steeds opnieuw te worden uitgevonden, maar ontstaat synergie en wordt de GHOR een lerende organisatie.

Vervolg

Aan de hand van bovenstaande kernthema's zal de Inspectie haar onderzoeksstrategie de komende jaren verder vormgeven. Door onderzoek te doen wil de Inspectie de positie en de taakuitvoering van de GHOR als onderdeel van de rampenbestrijdingsorganisatie verder verbeteren. In 2008 start zij een onderzoek naar de organisatie van de GHOR en naar de positie van de Regionaal Geneeskundig Functionaris daarin. Dit in samenwerking met de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

INTENSIVERING CIVIEL-MILITAIRE SAMENWERKING, STAND VAN ZAKEN 2006

Titel rapport	'Intensivering civiel-militaire samenwerking. Stand van zaken 2006'
Aanleiding	In 2005 hebben de ministers van Defensie en BZK een convenant gesloten over de militaire capaciteit voor civiele ondersteuning. Inmiddels hebben deze Civiel-Militaire Bestuursafspraken een vervolg gekregen in het project Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS). Tot voor kort was er geen landelijk overzicht van de stand van zaken op het terrein van de civiel-militaire samenwerking. Het onderzoek is samen met de Audit Dienst Defensie (ADD) uitgevoerd.
Doel	Het verkrijgen van inzicht (nulmeting) in de praktijk van de civiel-militaire samenwerking op het niveau van de veiligheidsregio's en de Regionaal Militaire Commando's (RMC's).

Conclusies en aanbevelingen

Totaalbeeld is dat binnen Defensie de uitvoering van diverse ICMS maatregelen en investeringen nog in volle gang is. De wijze waarop en het tempo waarin de veiligheidsregio's invulling geven aan ICMS lopen nogal uiteen. Een adequate positionering van Defensie binnen de veiligheidsregio's moet voor een deel nog worden gerealiseerd.

De bewindslieden is aanbevolen het belang van goede civiel-militaire samenwerking te blijven benadrukken en decentrale ambities verder te stimuleren. De RMC's is geadviseerd daadwerkelijk over te gaan tot het aanstellen van een Officier Veiligheidsregio in elke veiligheidsregio. Defensie is aanbevolen samen met BZK een overzicht op te stellen van de capaciteit(en) en de diensten die geleverd kunnen worden. Aan de veiligheidsregio's is aanbevolen (de rol van) Defensie op te nemen in de verschillende plannen en regelingen.

Vervolg

De ministers van BZK en Defensie onderschrijven de bevindingen en conclusies van de Inspectie OOV en de ADD. Inmiddels is een producten-/dienstencatalogus beschikbaar en is begonnen met de aanstelling van Officieren Veiligheidsregio. Binnen Defensie zijn operatieplannen opgesteld waarin de procesgang is opgenomen voor het inzetten van capaciteiten. Bij de ministeries van BZK en Defensie zijn de procedures voor het aanvragen van militaire bijstand en de kennis van civiel-militaire samenwerking in organisatorische zin inmiddels geborgd. Op decentraal niveau zal dit waar nodig in 2007 versneld worden uitgevoerd. Tussen de Nederlandse Defensie Academie, de Politieacademie en het Nederlands Instituut voor Fysieke Veiligheid is een convenant afgesloten tot verdergaande vormen van samenwerking op het terrein van opleiden. Een gemeenschappelijke oefenkalender geeft inzicht in oefenactiviteiten.

Eind 2008 zal de Inspectie OOV in samenwerking met de Audit Dienst Defensie starten met de eerste vervolgmeting naar de civiel-militaire samenwerking.

ALGEMENE DOORLICHTING RAMPENBESTRIJDING (DOORLICHTINGEN EN INSPECTIEBERICHT)

Aanleiding	De Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) maakt onderdeel uit van het kabinetsbeleid om de kwaliteit van de rampenbestrijding te verbeteren. De noodzaak daartoe vloeit voort uit de Kabinetsstandpunten Vuurwerkkramp Enschede en de Caf�brand Volendam. De ADR is een gestandaardiseerd onderzoek dat wordt uitgevoerd door de Inspectie OOV, met behulp van de Inspectie voor de Gezondheidszorg.
Doel en werkwijze	Doel van de ADR is het geven van een actueel beeld van (de voorbereiding op) de rampenbestrijding in een regio. De ADR wordt gefaseerd uitgevoerd. In ADR 1 worden de kritische processen binnen de operationele hoofdstructuur en de opschaling van de rampenbestrijding tegen het licht gehouden. In ADR 2 wordt door middel van een simulatie gekeken naar het vermogen om de kritische processen in de acute fase van een ramp daadwerkelijk uit te voeren. En in ADR 3 wordt aan de hand van de drie meest kritische gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen, de inbedding van de rampenbestrijdingstaken in de gemeentelijke organisatie en de alarmering van de gemeentelijke rampenstaf en actiecentra bekeken.
Inspectiebericht	Om regio's regelmatig te berichten over de stand van zaken van de ADR heeft de Inspectie in 2007 een inspectiebericht uitgebracht over de drie fasen van de ADR (inspectiebericht 'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding').

Uitgevoerde doorlichtingen in 2007

De ADR 1 is in 2007 voortgezet in de regio's Zeeland, Haaglanden, Brabant-Noord en Flevoland. Tevens is in de regio's Drenthe, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Zuid, Rotterdam-Rijnmond en IJsselland gestart met ADR 1. Naar aanleiding van de bevindingen van deze doorlichtingen worden met de regio's verbetertrajecten afgesproken. In de regio's Midden- en West-Brabant, Noord-Holland-Noord en Hollands Midden zijn op basis van de bevindingen in ADR 1 verbetertrajecten gestart. In de regio Limburg-Zuid zal begin 2008 een nieuwe meldkamertest plaatsvinden.

In 2007 heeft in de regio's Brabant-Zuid-Oost, Utrecht en Gelderland-Midden de simulatie van ADR 2 plaatsgevonden. Tevens zijn de bevindingen en aanbevelingen op basis van de uitgevoerde simulaties eind 2006 in de regio's Groningen en Fryslân gepresenteerd in de betreffende regio's.

Fase 3 van de ADR is in 2007 in de regio Twente afgerond. De bevindingen hiervan worden in 2008 gepresenteerd aan de regio. In de regio's Rotterdam-Rijnmond en Gelderland-Zuid zal ADR 3 begin 2008 afgerond worden.

Eind 2007 heeft de Inspectie de rapportage 'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding 2003-2007' uitgebracht. Hierin wordt een overzicht gegeven van de resultaten van de verschillende ADR-doorlichtingen.

Vervolg

De Inspectie OOV blijft de komende jaren de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de veiligheidsregio's toetsen door middel van de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding. Eind 2007 is gestart met de aanpassing van het toetsingsinstrument aan de eisen die in de Kwaliteits-AMvB op basis van de Wet veiligheidsregio's worden vastgelegd.

ALGEMENE DOORLICHTING RAMPENBESTRIJDING 2003-2007

Titel rapport	'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding. De Stand van Zaken 2003-2007'
Aanleiding	De Inspectie OOV geeft periodiek een overzicht van de stand van zaken van de voorbereiding op de rampenbestrijding. In navolging op de rapportage 'Algemene Doorlichting Rampenbestrijding De Stand van Zaken 2003-2005' ²³ heeft de Inspectie eind 2007 het tweede voortgangsoverzicht opgesteld, dat de periode 2003 tot en met 2007 beslaat. De stand van zaken die hierin wordt beschreven is een weergave van de huidige door de Inspectie OOV geverifieerde situatie.
Doel	Bieden van een overzicht van de resultaten van de verschillende ADR-doorlichtingen.

Bevindingen

De algemene indruk is dat het basisniveau van de kwaliteit van de voorbereiding op de rampenbestrijding de laatste jaren is toegenomen. Deze positieve ontwikkeling zet zich echter niet door in het tempo dat de Inspectie OOV verwachtte. De Inspectie heeft echter ook geconstateerd dat de regio's in staat zijn het tempo op te schroeven wanneer er sprake is van (bestuurlijke) druk.

De resultaten uit ADR Deel 1 laten zien dat geen van de regio's voldoet aan alle toetscriteria van de Inspectie OOV, zoals het kunnen voorzien in de 24-uurs aanwezigheid van een multidisciplinair coördinator op de meldkamer en het beschikken over een multidisciplinair coördinatiepunt. Er bestaat daarnaast een verschil in kwaliteit tussen de regio's. De indruk van de Inspectie is dat dit verschil onder meer wordt veroorzaakt door een verschillende beleving van de 'sense of urgency'. In ADR Deel 2 wordt over het algemeen een afdoende resultaat behaald. Wel wordt de nodige ruimte voor verbetering geconstateerd. De (operationele) implementatie van plannen en procedures behoeft continu aandacht. Dit geldt ook voor de gemeenten: de structuur voor de gemeentelijke processen is veelal aanwezig en beschikbaar, maar uit de werking blijkt dat in de implementatie van de plannen nog een duidelijke verbetering te maken is. Deze constatering sluit aan bij de eerste bevindingen die voortkomen uit ADR Deel 3. Hoewel in de gemeenten de basis van zowel de inbedding als de alarmering aanwezig is, kan in de praktijk een en ander beter geborgd worden. Naast de algemene bevindingen is in het rapport tevens per regio, op een visuele manier middels een radardiagram, inzichtelijk gemaakt in welke mate voorwaarden zijn geschapen om mogelijke rampen of grootschalige incidenten te kunnen bestrijden.

Vervolg

De minister van BZK beschouwt deze voortgangsrapportage als vertrekpunt voor de doelstelling dat de rampenbestrijding eind 2009 op orde dient te zijn. De Inspectie OOV actualiseert in verband met de komende Kwaliteits-AMvB en de gemaakte afspraken in de convenanten het toetsingskader. Het toetsingskader en het bijbehorende instrumentarium zullen aan alle regio's beschikbaar worden gesteld, zodat de regio's tijdig weten op welke criteria de Inspectie zal toetsen.

NALEVING BESLUIT RAMPBESTRIJDINGSPLANNEN LUCHTVAARTTERREINEN

Titel rapport	'Vorbereiding op ongevallen op luchtvaartterreinen. Elf gemeenten met een regionaal, nationaal of militair luchtvaartterrein nader bekeken.'
Aanleiding	In 2001 is het Besluit rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen van kracht geworden als eindresultaat van diverse maatregelen die zijn genomen na het ongeval op vliegbasis Eindhoven in 1996. Dit Besluit omvat regels betreffende rampbestrijdingsplannen voor vliegtuigongevallen op luchtvaartterreinen en de beoefening daarvan. De Inspectie OOV heeft samen met de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA) bij alle regionale, nationale en militaire luchtvaartterreinen onderzoek gedaan naar de naleving van dat besluit.
Doel	Zicht geven op de kwaliteit van de rampbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen, de calamiteitenplannen op luchtvaartterreinen en de implementatie van deze plannen in (operationele) instructies voor de diverse doelgroepen over de periode tot en met het jaar 2006.

Conclusies en aanbevelingen

Algemeen beeld van de voorbereiding op ongevallen op luchtvaartterreinen is gematigd positief. Voor de voorbereiding op de bestrijding van vliegtuigongevallen op luchtvaartterreinen bevinden negen van de elf onderzochte gemeenten/luchtvaartterreinen zich 'aan de goede kant van de streep'. Twee gemeenten/luchtvaartterreinen hebben zich onvoldoende of slecht voorbereid.

De Inspectie OOV beveelt de besturen van de veiligheidsregio's, de gemeentebesturen en de exploitanten/commandanten van de luchtvaartterreinen aan nadrukkelijke aandacht te houden voor deze voorbereiding en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de uitwerking van het rampbestrijdingsplan dan wel het calamiteitenplan in werkinstructies voor functionarissen. De commandant Luchtstrijdkrachten wordt geadviseerd de eindverantwoordelijkheid met betrekking tot de voorbereiding op calamiteiten op militaire luchtvaartterreinen bij één organisatieonderdeel te beleggen.

Vervolg

Al gedurende het onderzoek zijn de gemeenten en de luchtvaartterreinen nadrukkelijk uitgenodigd om de verbeterpunten te bezien. Daardoor is nog tijdens het onderzoek – en nog voordat er over de onderzoeksperiode is gerapporteerd – een groot deel van de tekortkomingen verbeterd en zijn eventuele resterende zaken opgenomen in termijnplanningen. Dit geldt ook voor een mogelijk tekort aan multidisciplinaire oefeningen.

Om de organisatie in de praktijk te testen zal de Inspectie OOV in nauwe samenwerking met de MLA en Inspectie V&W in 2008 en 2009 twee simulaties uitvoeren bij gemeenten met een luchtvaartterrein.

INSPECTIEBERICHT GESTRAND DOOR DE STORM

Aanleiding	Op 18 januari 2007 raasde een storm over West-Europa die ook in Nederland het maatschappelijk leven in meerdere opzichten ernstig ontregelde. Aan het einde van de middag legde de NS het treinverkeer stil in het gehele land. Diverse gemeenten zagen zich hierdoor genoodzaakt gestrande reizigers op te vangen en onder te brengen.
Doel	Nagaan of het gemeentelijk deelproces 'opvang en verzorging' voldoende is beschreven en geïmplementeerd om gestrande treinreizigers adequaat te kunnen opvangen. Tevens is gekeken hoe enkele gemeenten tijdens de storm op 18 januari daadwerkelijk invulling hebben gegeven aan dit deelproces.

Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van de praktijk is een beeld geschetst hoe het deelproces 'opvang en verzorging' is verlopen in acht gemeenten. Het proces is vanuit drie invalshoeken gezien: procedures, mensen en middelen. Daarnaast bevat het inspectiebericht een aantal good practices en gesignaleerde aandachtspunten.

De Inspectie OOV concludeert dat alle onderzochte gemeenten het deelplan of draaiboek Opvang en Verzorging flexibel hebben toegepast tijdens de storm op 18 januari 2007. Over het algemeen zijn geen problemen ondervonden met het alarmeren en waren de opgeroepen medewerkers snel inzetbaar. Bij de meeste gemeenten was de locatie snel operationeel. Landelijke coördinatie van de middelen (bedden et cetera) vond maar beperkt plaats. Ook was er geen landelijk overzicht van de beschikbare capaciteit.

In het inspectiebericht wordt een aantal aandachtspunten voor gemeenten genoemd, zoals het beoefenen en actueel houden van het draaiboek Opvang en Verzorging en het maken van afspraken met het Nederlandse Rode Kruis over de inzet van vrijwilligers in de opvanglocatie. Aan het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum van het ministerie van BZK is de suggestie gedaan te bezien of alle bijstand vanuit één punt te regelen valt en hoe de beschikbare middelen en expertise van het LOCC inzichtelijk kunnen worden gemaakt voor de gemeenten.

Vervolg

Naast de algemene verspreiding van het inspectiebericht, is het bericht ook gezonden naar de Ambtenaar Openbare Veiligheid van gemeenten met een NS station.

In overleg met de Tweede Kamer heeft de minister van BZK aangegeven dat in lijn met de aanbeveling van de Inspectie OOV de bijstand voor de opvang en verzorging van gestrande reizigers en hulpbehoevenden vanuit één centraal punt (het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum) zal worden geregeld.

TOEZICHT C2000 STAND VAN ZAKEN 2005-2006

Titel rapport	'Toezicht C2000 stand van zaken 2005-2006'
Aanleiding	Zowel in alledaagse situaties als in rampen- en crisissituaties is communicatie essentieel. In juni 2004 is C2000, hét landelijke digitale netwerk voor mobiele communicatie, opgeleverd. Dit netwerk is specifiek bedoeld voor de hulpverleningsdiensten. De ingebruikname van C2000 is tot stand gebracht via regionale projecten van de hulpverleningsdiensten. De OOV-diensten zijn sterk afhankelijk van een betrouwbaar C2000 systeem. Het toezicht op de beveiliging van C2000 is belegd bij de Inspectie OOV.
Doel	Het geven van een beeld van de wijze van naleving van het beveiligingsbeleid C2000 in de periode 2005-2006.

Bevindingen en aanbevelingen

Vanwege de complexe omgeving waarbinnen C2000 functioneert, heeft de Inspectie OOV ontwikkelingen gevolgd bij en gedeeld met de centrale beheerder (als onderdeel van de toenmalige Projectdirectie C2000), gesprekken gevoerd binnen het ministerie van BZK met de verantwoordelijke beleidsdirectie en Auditdienst en daarnaast in twee regio's een pilot onderzoek uitgevoerd. De aandachtspunten die op basis van deze pilot onderzoeken zijn geformuleerd zijn mede van toepassing op andere regio's.

Op basis van de hierboven beschreven oriëntatie heeft de Inspectie aandachtspunten

benoemd voor strategisch beheer C2000, tactisch en operationeel beheer C2000 en regio-specifieke zaken, zoals een overkoepelend architectuur- en beveiligingsdocument C2000 en een richtlijn beveiligingsplan. De Inspectie hecht belang aan een overkoepelend architectuur- en beveiligingsdocument C2000, een richtlijn beveiligingsplan en een met de gebruikersorganisaties afgestemd normenkader en bijbehorende verantwoordingsrichtlijn.

Vervolg

De Inspectie OOV heeft de bevonden aandachtspunten uit dit onderzoek betrokken bij het nader bepalen en afbakenen van twee vervolgonderzoeken naar C2000. Het eerste onderzoek richt zich op de vereiste beveiligingsplannen en rapportages. In het tweede onderzoek ligt de focus op randapparatuur, waarbij wordt gekeken naar beveiligd gebruik, opslag, programmering en registratie van randapparatuur van C2000.

